

JKP „DRUGI – OKTOBAR“ VRŠAC

NAPOMENE

**UZ REDOVAN GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJ
ZA 2023. GODINU**

Vršac, 2024. godine

1. Osnivanje i delatnost

Pun naziv: Javno komunalno preduzeće „DRUGI-OKTOBAR“ Vršac

Sedište: Stevana Nemanje 26, Vršac

Skraćeni naziv: JKP „DRUGI-OKTOBAR“ Vršac

Pravna forma: Javno komunalno preduzeće

Matični broj: 08010072

PIB: 100911224

Zakonski zastupnik: v.d. direktora Miloš Salapura

Preduzeće u društvenoj svojini za komunalne delatnosti „Drugi oktobar“ Vršac, osnovano je Rešenjem Narodnog odbora NO Gradske opštine Vršac br. 18150/54 od 28.09.1954. godine i upisano u Registar privrednih preduzeća Rešenjem Privrednog suda u Zrenjaninu Fi. 572/54 od 22.12.1954. godine.

Skupština opštine Vršac pod br. 01-3710/1-964 donosi Rešenje o integraciji privrednih organizacija u gradu Vršcu, a na osnovu Odluka Komunalnog preduzeća „Drugi oktobar“ Vršac, Preduzeća za raspodelu i prodaju gasa „Plinovod“ Vršac, Preduzeća za održavanje vodovoda „Vodovod“ u izgradnji Vršac i Dimnjičarske zadruge „Sloga“ Vršac, tako što se navedena preduzeća spajaju i počev od 01.06.1964. godine nastavljaju delatnost u okviru novonastalog preduzeća pod nazivom Komunalno preduzeće „Drugi oktobar“ Vršac, koje je upisano kod Okružnog privrednog suda Pančevo pod br. Fi. 199/64-2 dana 30.05.1964. godine.

Preduzeće je u tom obliku funkcionisalo do 17.02.1975. godine kada je transformisano u Osnovnu organizaciju udruženog rada za komunalne delatnosti u okviru Radne organizacije, saobraćajne, turističke i uslužne delatnosti upisane kod Okružnog privrednog suda u Pančevu rešenjem broj Fi 71/75.

Dana 22.12.1978. godine izvršena je promena u organizovanju preduzeća i ono je organizovano kao Radna organizacija komunalnih, zanatskih, ugostiteljskih i staničnih usluga Rešenjem Osnovnog suda udruženog rada Pančevo br. Fi 1801/78.

U tom statusu preduzeće je funkcionisalo do 31.12.1989. godine kada je organizovano kao Društveno javno komunalno preduzeće „Drugi oktobar“ Vršac, što je upisano kod Osnovnog suda udruženog rada Pančevo rešenjem br. Fi 627/89 dana 31.12.1989. godine.

Skupština opštine Vršac donela je dana 25.04.2000. godine Odluku i dala saglasnost da Društveno javno komunalno preduzeće „Drugi oktobar“ Vršac izvrši promenu oblika organizovanja u Društveno preduzeće za komunalne delatnosti „Drugi oktobar“ Vršac, što je upisano rešenjem Privrednog suda u Pančevu broj F i 617/00.

Rešenjem Agencije za privredne registre pod br. BD 14453/2005 od 10.05.2005. godine, izvršeno je prevođenje iz Registra Privrednog suda Pančevo u Registar privrednih subjekata pod punim poslovnim imenom Preduzeće u društvenoj svojini za komunalne delatnosti „Drugi oktobar“ Vršac, Stevana Nemanje 26, matični broj: 08010072, kako se i sada vodi u istom Registru.

Rešenjem Agencije za privredne registre pod br. BD 105179/2015 od 09.12.2015.godine, izvršeno je Registrovanje preduzeća pod punim poslovnim imenom Javno komunalno preduzeće „Drugi-oktobar“ Vršac.

Skupština Grada Vršca je na sednici održanoj 20. decembra 2018. godine dala saglasnost br. 011-98/2018-II-01 na Odluku Nadzornog odbora o izmeni statuta Javnog komunalnog preduzeća Drugi oktobar Vršac br. 01-6-30/2018-6 od 19. decembra 2018. godine. Na pomenutoj sednici, Skupština Grada donela je Odluku br. 011-99/2018 – II-01 o izmenama odluke o usklađivanju osnivačkog akta Javnog komunalnog preduzeća Drugi oktobar Vršac sa Zakonom o javnim preduzećima.

Pretežna delatnost je Sakupljanje otpada koji nije opasan a osim nje Preduzeće obavlja i sledeće delatnosti i poslove:

- Proizvodnja i distribucija vode,
- Prečišćavanje i odvođenje otpadnih voda,
- Distribucija i trgovina gasom,
- Distribucija i proizvodnja toplotne energije,
- Izgradnja gasovoda, gasnih instalacija i centralnog grejanja,
- Nisko gradnja, visokogradnja i hidrogradnja,
- Uredjenje naselja i prostora,

- Čišćenje javnih površina, upravljanje grobljima i dimničarske usluge,
- Upravljanje parkiralištima,
- Trgovinom na veliko i trgovinom na malo,

Preduzeće obavlja delatnosti kapitalom svojih članova. U Registru privrednih subjekata kod Agencije za privredne registre upisan je udeo člana:

- Opština Vršac (100% kapitala)

Organi upravljanja u Preduzeću su:

- Nadzorni odbor
- Direktor

Prema kriterijumima za razvrstavanje iz Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS", br. 62/2013), Preduzeće je razvrstano u veliko pravno lice.

Prosečan broj zaposlenih na osnovu stanja krajem svakog meseca u 2023. godini iznosio je 543 .

Finansijski izveštaji za poslovnu 2023. godinu odobreni su od strane rukovodstva Preduzeća dana 15.03.2024. godine.

Preduzeće ima učešća u kapitalu sledećih povezanih pravnih lica:

- „ Veterinarska ambulanta Drugi oktobar-Vršac" d.o.o. Vršac (100% kapitala),

2. Osnov za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu "Zakon", objavljen u "Sl. glasnik RS", br. 73/2019 i 44/2021), kao i u skladu sa ostalom primenljivom podzakonskom regulativom. Društvo, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI"), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prezentaciju finansijskih izveštaja ("Okvir"), Međunarodne računovodstvene standarde ("MRS"), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja ("MSFI") i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje međunarodnih računovodstvenih standarda ("IFRIC"), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobreni od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde ("Odbor"), čiji je prevod utvrdilo i objavilo Ministarstvo nadležno za poslove finansija.

Na osnovu člana 3. st. 1. i 2. Zakona o računovodstvu („Sl. glasnik RS“, br. 73/2019 i 44/2021 - dalje: Zakon), Ministar finansija je doneo Rešenje o utvrđivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (MSFI) („Sl. glasnik RS“, br. 123/2020 - dalje: Rešenje). Rešenje je objavljeno 13. oktobra 2020. godine, a stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Sl. glasniku RS", odnosno 21. oktobra 2020. godine. U skladu sa Rešenjem, osnovni tekstovi Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (dalje: MRS/MSFI) primenjuju se počev od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2021. godine, dok je ranija primena na finansijske izveštaje koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2020. godine moguća uz obelodanjivanje odgovarajućih informacija u Napomenama uz finansijske izveštaje.

Prethodno Rešenje o utvrđivanju prevoda Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja (MSFI) („Sl. glasnik RS“, br. 92/2019 - dalje: prethodno rešenje) Ministra finansija broj 401-00-4980/2019-16 od 21. novembra 2019. godine stavlja se van snage, osim u slučaju primene tog rešenja prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja na dan 31. decembra 2020. godine.

Priloženi finansijski izveštaji su sastavljeni u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazac finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (Službeni glasnik RS br. 89/2020). S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI što može imati uticaj na realnost i objektivnost priloženih finansijskih izveštaja. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u prethodnim periodima i tekućem periodu na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda, obelodanjeni su u napomeni 2.2. Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni obelodanjeni su u napomeni 2.3. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu u primeni, obelodanjeni su u napomeni 2.4.

Finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako je drugačije navedeno u računovodstvenim politikama koje su date u daljem tekstu.

U skladu sa Zakonom, finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara. Dinar predstavlja zvaničnu izveštajnu valutu u Republici Srbiji.

2.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u prethodnim periodima i tekućem periodu na osnovu Rešenja o utvrđivanju prevoda

- Izmene MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Izmene kojima se poboljšavaju obelodanjivanja fer vrednost i rizika likvidnosti (revidiran marta 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2009. godine);
- Izmene MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Dodatni izuzeci za lica koja prvi put primenjuju MSFI. Izmene se odnose na sredstva u industriji nafte i gasa i utvrđivanje da li ugovori sadrže lizing (revidiran jula 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine);
- Izmene različitih standarda i tumačenja rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 16. aprila 2009. godine (MSFI 5, MSFI 8, MRS 1, MRS 7, MRS 17, MRS 36, MRS 39, IFRIC 16) prvenstveno sa namerom otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija u tekstu (izmene standarda stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine, a izmena IFRIC na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- Izmene MRS 38 „Nematerijalna imovina“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- Izmene MSFI 2 „Plaćanja akcijama“: Izmene kao rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (revidiran u aprilu 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine) i izmene koje se odnose na transakcije plaćanja akcijama grupe zasnovane na gotovini (revidiran juna 2009. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2010. godine);
- Izmene IFRIC 9 „Ponovna procena ugrađenih derivata“ stupaju na snagu za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine i MRS 39 „Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje“ – Ugrađeni derivati (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 30. juna 2009. godine);
- IFRIC 18 „Prenosi sredstava od kupaca“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2009. godine);
- „Sveobuhvatni okvir za finansijsko izveštavanje 2010. godine“ što predstavlja izmenu „Okvira za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja“ (važi za prenos sredstava sa kupaca primljenih na dan ili posle septembra 2010. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Ograničeno izuzeće od uporednih obelodanjivanja propisanih u okviru MSFI 7 kod lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);
- Dopune MRS 24 „Obelodanjivanja povezanih strana“ – Pojednostavljeni zahtevi za obelodanjivanjem kod lica pod (značajnom) kontrolom ili uticajem vlade i pojašnjenje definicije povezanog lica (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ – Računovodstveno obuhvatanje prečeg prava na nove akcije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. februara 2010. godine);
- Dopune različitih standarda i tumačenja „Poboljšanja MSFI (2010)“ rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI objavljenog 6. maja 2010. godine (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 7, MRS 1, MRS 27, MRS 34, IFRIC 13) prvenstveno sa namerom otklanjanja neslaganja i pojašnjenja formulacija u tekstu (većina dopuna biće na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune IFRIC 14 „MRS 19 – Ograničenje sredstava definisanih primanja, zahtevi za minimalnim finansiranjem i njihova interakcija“ Avansna uplata minimalnih sredstava potrebnih za finansiranje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- IFRIC 19 „Poništavanje finansijskih obaveza sa instrumentima kapitala“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2010. godine);

- Dopune MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Velika hiperinflacija i uklanjanje fiksnih datuma za lica koja prvi put primenjuju MSFI (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2011. godine);
- Dopune MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Prenos finansijskih sredstava (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2011. godine);
- Dopune MRS 12 „Porezi na dobitak“ – Odloženi porez: povraćaj sredstava koja su služila za obračun poreza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2012. godine);
- MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim pravnim licima“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 10, MSFI 11 i MSFI 12 „Konsolidovani finansijski izveštaji, Zajednički aranžmani i Obelodanjivanja učešća u drugim pravnim licima: Uputstvo o prelaznoj primeni“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MRS 27 (revidiran 2011. godine) „Pojedinačni finansijski izveštaji“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MRS 28 (revidiran 2011. godine) „Ulaganja u pridružena pravna lica i zajedničke investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- MSFI 13 „Merenje fer vrednosti“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 1 „Prva primena Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja“ – Državni krediti po kamatnoj stopi nižoj od tržišne (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MSFI 7 „Finansijski instrumenti: Obelodanjivanja“ – Netiranje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – Prezentacija stavki ostalog ukupnog rezultata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2012. godine).
- Dopune MRS 19 „Naknade zaposlenima“ – Poboljšanja računovodstvenog obuhvatanja naknada po prestanku radnog odnosa (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Godišnja poboljšanja za period od 2009. do 2011. godine izdata u maju 2012. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MRS 1, MRS 16, MRS 32, MRS 34) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- Dopune MRS 32 „Finansijski instrumenti: Prezentacija“ – Prebijanje finansijskih sredstava i finansijskih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine);
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ – Izuzeće zavisnih lica iz konsolidacije prema MSFI 10 (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Dopune MRS 36 – „Umanjenje vrednosti imovine“ Obelodanjivanje nadoknadivog iznosa za nefinansijsku imovinu (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).
- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih“ – Definisani planovi naknade: Doprinosi za zaposlene (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Godišnja poboljšanja za period od 2010. do 2012. godine, koja su rezultat su Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 2, MSFI 3, MSFI 8, MSFI 13, MRS 16, MRS 24 i MRS 38) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Godišnja poboljšanja za period od 2011. do 2013. godine, koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 3, MSFI 13 i MRS 40) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. jula 2014. godine).
- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ – Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna imovina“ - Tumačenje prihvaćenih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).

- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda – industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ – Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“, MSFI 12 „Obelodanjivanje o učešćima u drugim entitetima“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ - Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – Inicijativa za obelodanjivanje (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI“ (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Izmene i dopune MRS 7 „Izveštaj o novčanim tokovima“ – zahtev za obelodanjivanjima koja korisnicima izveštaja omogućavaju procenu promena obaveza koje proizilaze iz aktivnosti finansiranja (na snazi od 1. januara 2017. godine).
- MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ – dopuna koja se odnosi na pojašnjenja kada jedna strana stiče kontrolu u prethodnom zajedničkom poduhvatu. Promena stupa na snagu za poslovne kombinacije čiji je datum kupovine na dan ili nakon prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon toga. Može biti u suprotnosti sa izmenama MSFI 11.
- IFRIC 23 – Tumačenje vezano za MRS 12. Tumačenje stupa na snagu na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, ali je dozvoljena ranija primena.
- Pojašnjenja vezana za MSFI 11. koja se odnose na transakcije u kojima entitet dobija zajedničku kontrolu na ili nakon početka prvog godišnjeg perioda izveštavanja koji počinje 1. januara 2019. godine ili nakon tog datuma. Ovo može biti u suprotnosti sa MSFI 3.
- Godišnja poboljšanja za period od 2014. do 2016. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MRS 28) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Dopune MSFI 2 „Plaćanja akcijama“ – pojašnjenja kako evidentirati određene vrste transakcija plaćanja akcijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Dopune MSFI 4 „Ugovori o osiguranju“ – izmene povezane sa implementacijom MSFI 9 ‘Finansijski instrumenti’ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Dopune MRS 40 „Investicione nekretnine“ – pojašnjenje principa klasifikacije investicionih nekretnina (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine).
- Dopune IFRS 9 „Finansijski instrumenti“ – definisanje uslova za odmeravanje finansijskih sredstava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali sveobuhvatni rezultat (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- Dopune MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“ – pojašnjenja o evidentiranju dugoročnih ulaganja u pridružene entitete i zajedničke poduhvate (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- Godišnja poboljšanja za period od 2015. do 2017. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 3, MSFI 11, MRS 12, IAS 23) uglavnom na otklanjanju nekonzistentnosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- Dopune MRS 19 „Primanja zaposlenih“ – definisanje načina obračuna planova definisanih primanja zaposlenih kada u toku izveštajnog perioda dođe do izmene, ograničenja ili poravnjanja (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine).
- MSFI 14 „Računi regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja“ - na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.
- IFRIC 20 „Troškovi uklanjanja otkrivke u proizvodnoj fazi površinskog kopa“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. godine);
- IFRIC 21 „Dažbine“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2014. godine).

- IFRIC 22 – Ovo tumačenje se odnosi na devizne transakcije kada entitet priznaje nemonetarno sredstvo ili nemonetarnu obavezu po osnovu plaćanja ili primanja avansa, pre nego što entitet prizna odnosno sredstvo, trošak ili prihod, posle čega se to nemonetarno sredstvo ili obaveza ponovno priznaje. Tumačenje stupa na snagu na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, ali je dozvoljena ranija primena.
- MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ i kasnije dopune, koji zamenjuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje“, u vezi sa klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. Standard eliminiše postojeće kategorije iz MRS 39 - sredstva koja se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, uz dozvoljenu raniju primenu (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2020. godine).

U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva će se klasifikovati u jednu od dve navedene kategorije prilikom početnog priznavanja: finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku ili finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti. Finansijsko sredstvo će se priznavati po amortizovanom trošku ako sledeća dva kriterijuma budu zadovoljena: sredstva se odnose na poslovni model čiji je cilj da se naplaćuju ugovoreni novčani tokovi i ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnici. Sva ostala sredstva će se vrednovati po fer vrednosti. Dobici i gubici po osnovu vrednovanja finansijskih sredstava po fer vrednosti će se priznavati u bilansu uspeha, izuzev za ulaganja u instrumente kapitala sa kojima se ne trguje, gde MSFI 9 dopušta, pri inicijalnom priznavanju, kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti priznaju u okviru ostalih dobitaka i gubitaka u izveštaju o ukupnom rezultatu. Iznos koji tako bude priznat u okviru izveštaja o ukupnom rezultatu neće moći kasnije da se prizna u bilansu uspeha.

- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima“, koji definiše okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenjuje MRS 18 „Prihodi“, MRS 11 „Ugovori o izgradnji“, IFRIC 13 „Programi lojalnosti klijenata“, IFRIC 15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina“ i IFRIC 18 „Prenosi sredstava od kupaca“ i SIC – 31 „Prihodi – transakcije razmene koje uključuju usluge oglašavanja“. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2019. godine, uz dozvoljenu raniju primenu (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2020. godine).
- MSFI 16 „Lizing“, koji definiše način priznavanja, merenja, prezentaciju i obelodanjivanje lizinga. MSFI 16 zamenjuje Međunarodni računovodstveni standard - MRS 17 „Lizing“, Tumačenje – IFRIC 4 „Određivanje da li ugovor sadrži elemente lizinga“, Tumačenje – SIC 15 „Operativni lizing – podsticaji“, Tumačenje – SIC 27 „Procene suštine transakcija koje uključuju pravni oblik lizinga“. Prva primena MSFI 16 je počev od finansijskih izveštaja za 2021. godinu, dok je ranija primena dozvoljena uz uslov primene i MSFI 15.

2.3. Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, a sledeća tumačenja bila su objavljena od strane Komiteta za tumačenje međunarodnog finansijskog izveštavanja, ali nisu zvanično usvojena u Republici Srbiji:

- Dopune MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ – dopuna koja se odnosi na pojašnjenja da li transakcija treba da bude obuhvaćena kao poslovna kombinacija ili sticanje imovine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine).
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i MRS 8 „Promene računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ – dopune preciziraju definiciju materijalnosti u MRS 1, pojašnjavaju definiciju materijalnosti i njenu primenu, poboljšavanjem formulacije i usklađivanjem definicije u MSFI i drugim publikacijama (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine).
- Revidirani Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje- revidiranim Konceptualnim okvirom utvrđuje se: cilj finansijskog izveštavanja opšte namene, kvalitativne karakteristike korisnih finansijskih informacija, opis izveštajnog entiteta i ograničenja, definicije sredstava, obaveza, kapitala, prihoda i rashoda i dodatne smernice, kriterijumi za priznavanje sredstva i obaveze u finansijskim izveštajima i smernice za prestanak priznavanja, koncepti i smernice za prezentaciju i obelodanjivanje, koncept održanja kapitala (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2020. godine).
- Dopune MSFI 7, MSFI 9 i MRS 39- dopuna se odnosi na modifikaciju nekih specifičnih zahteva računovodstva hedžinga kako bi se obezbedilo oslobađanje od potencijalnih efekata neizvesnosti izazvanih benčmark reformom kamatne stope (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2020. godine).
- Reforma referentne kamatne stope – faza 2- (MSFI 9, MRS 39 i MSFI 7) standard dopunjuje navedene standarde kako bi pomogao subjektima da korisnicima finansijskih izveštaja pruže korisne informacije o efektima reforme referentne vrednosti kamatnih stopa na finansijske izveštaje tih entiteta (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine).

- Dopune MSFI 16 „Zakup“ – COVID 19 ustupci- dopuna omogućava praktično izuzeće zakupcima da ne procenjuju da li su ustupci koji se javljaju kao direktna posledica COVID 19 i koji ispunjavaju definisane uslove modifikacije lizinga već da iste ne tretiraju kao modifikaciju lizinga (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. aprila 2021. godine).
- Dopune MSFI 4, MSFI 7, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 39- dopuna treba da obezbedi pomoć entitetima kako bi korisnicima finansijskih izveštaja pružili korisne informacije o efektima benčmark reforme kamatne stope na njihove finansijske izveštaje (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2021. godine).
- Dopune MRS 37 „ – troškovi ispunjenja ugovora- MRS 37 je izmenjen da bi se precizirali troškovi za ispunjenje ugovora koje organizacija uključuje prilikom procene da li će ugovor stvarati gubitke uključuje i inkrementalne troškove i alokaciju opštih troškova u vezi sa tim ugovorom (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2022. godine).
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“- dopuna zahteva da entitet prihode od prodaje stavki proizvedenih tokom pripreme nekretnine, postrojenja i opreme za nameravanu upotrebu i povezane troškove prizna kao prihod ili rashod, umesto da po osnovu primljenih iznosa umanjí nabavnu vrednost osnovnog sredstva (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2022. godine).
- Dopune MSFI 3 „Poslovne kombinacije“- dopuna se odnosi na usklađivanje sa revidiranim Konceptualnim okvirom za finansijsko izveštavanje bez izmena računovodstvenih zahteva za poslovne kombinacije (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2022. godine).
- Godišnja poboljšanja za period od 2018. do 2020. godine koja se odnose na različite projekte poboljšanja MSFI (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16 i MRS 41) (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine)
- MSFI 17 - zamenjuje MSFI 4 - MSFI 17 definiše principe za priznavanje, merenje, prezentaciju i obelodanjivanje ugovora o osiguranju. Takođe zahteva da se slični principi primenjuju na ugovore o reosiguranju i ugovore o ulaganjima sa izdatim karakteristikama diskrecionog učešća. Cilj je da se osigura da subjekti daju relevantne informacije na način koji verno predstavlja te ugovore. Ove informacije daju osnovu korisnicima finansijskih izveštaja da procene efekat koji ugovori o osiguranju imaju na finansijski položaj i rezultat organizacije (primena na finansijske izveštaje koji počinju nakon 1. januara 2023. godine)
- MSFI 17 – Početna primena MSFI 17 i MSFI 9 – Uperedne informacije- Ovaj amandman ažurira MSFI 17 i relevantan je kada društvo usvoji MSFI 17 i MSFI 9 po prvi put na isti datum. Dodaje opciju tranzicije koja se naziva „preklapanje klasifikacije“ koja se odnosi na uporedne informacije o finansijskim sredstvima. Ovo je relevantno kada je društvo odlučilo da ne preračuna uporedne informacije za prelazak na MSFI 9. Primena ove opcije prelaska omogućava društvu da predstavi uporedne informacije o takvim finansijskim sredstvima kao da su primenjeni zahtevi za klasifikaciju i merenje MSFI 9. Ovo omogućava osiguravačima da smanje potencijalno značajne računovodstvene neusklađenosti između finansijske imovine i obaveza iz ugovora o osiguranju u uporednom periodu- primena na finansijske izveštaje koji počinju nakon 1. januara 2023. godine
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“- Obelodanjivanje računovodstvenih politika. Ovim amandmanom se unose manje izmene u referencama na računovodstvene politike, tako da bi one trebale da budu materijalne računovodstvene politike, umesto značajne računovodstvene politike i dalje pojašnjava šta je računovodstvena procena u sledećim slučajevima: MSFI 7, da pojasni da se očekuje da će informacije o osnovama merenja za finansijske instrumente biti materijalne za finansijske izveštaje entiteta; MRS 1, da zahteva od entiteta da obelodane svoje materijalne informacije o računovodstvenim politikama, a ne značajne računovodstvene politike; MRS 34, da identifikuje materijalne informacije o računovodstvenoj politici kao komponentu kompletnog skupa finansijskih izveštaja, a ne kao značajne računovodstvene politike; Izjava o praksi 2, da pruži smernice o tome kako primeniti koncept materijalnosti na obelodanjivanja računovodstvenih politika (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2023. godine)
- Dopune MRS 8 definicija računovodstvenih procena – izmena MRS 8 u cilju pojašnjenja da su računovodstvene procene novčani iznosi u finansijskim izveštajima koji su podložni nesigurnosti odmeravanja I takođe pojašnjava kako entiteti treba da razlikuju promene u računovodstvenim politikama I promene računovodstvenih procena. Ovaj amandman će se primenjivati prospektivno (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan I nakon 1 januara 2023.godine);
- Dopune MRS 12- Odloženi porez koji se odnosi na sredstva i obaveze po osnovu jedne transakcije - ovaj standard menja MRS 12 kako bi se pojasnilo računovodstvo odloženog poreza na transakcije koje u vreme transakcije dovode do jednakih oporezivih i odbitnih privremenih razlika) (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2023 godine)
- Dopune MRS – Međunarodna poreska forma – Pillar Two Model Rules- Izmene obezbeđuju privremeno izuzeće od zahteva za priznavanjem odloženih poreskih sredstava i obaveza koje proističu iz Pillar TWO poreza na dobit, i umesto toga

zahtevaju ciljano obelodanjivanja za subjekte na koje utiče. (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2023 godine).

2.4. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- Dopune MSFI 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“- Klasifikacija obaveza kao kratkoročnih i dugoročnih- dopuna treba da razjasni zahteve za prezentacijom obaveza kao kratkoročnih i dugoročnih obaveza (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2024. godine);
- Dopuna MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“- Dugoročne obaveze sa klauzulom - dopunom se menja MRS 1 kako bi se pojasnila prezentacija obaveza u Izveštaju o finansijskom položaju kao kratkoročnih i dugoročnih. Prema ovim izmenama, ugovorne klauzule koje treba ispuniti nakon datuma izveštavanja ne utiču na klasifikaciju duga kao kratkoročnog ili dugoročnog. Umesto toga, amandmani zahtevaju od entiteta da obelodani informacije o ovim klauzulama u Napomenama uz finansijske izveštaje. Amandman može biti prevremeno usvojen i u slučaju prevremenog usvajanja, dopune koje se odnose na *Klasifikaciju obaveza kao kratkoročnih i dugoročnih*, mora biti usvojena na raniji datum ili na datum ove izmene (na snazi za godišnje periode koji počinju nakon 01. januara 2024. godine);
- Dopune MSFI 16 „Lizing“- Lizing obaveza u Sale and Leaseback transakcijama- ovim amandmanom se ažurira MSFI 16 kako bi se razjasnilo da se zahtevi za imovinu sa pravom korišćenja i lizing obaveze u MSFI 16 primenjuju na sale-and-lease back transakcije nakon početnog priznavanja. Takođe pojašnjava da će „plaćanja zakupnine“ biti određena na takav način da prodavac-zakupac ne priznaje dobitak ili gubitak koji se odnosi na imovinu sa pravom korišćenja koju zadržava prodavac-zakupac. Ovaj amandman se primenjuje retrospektivno (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2024 godine);
- Dopune MRS 7 i MSFI 7 - Aranžmani za finansiranje dobavljača- Ove izmene MRS 7 i MSFI 7 zahtevaju od entiteta da obezbede dodatna obelodanjivanja o njihovom korišćenju finansijskih aranžmana dobavljača i obezbede da korisnici imaju informacije koje će im omogućiti da procene: a) kako aranžman finansiranja dobavljača utiče na tokove gotovine i obaveze entiteta i b) uticaj koji aranžmani finansiranja dobavljača imaju na rizik likvidnosti. Obelodanjivanja MRS 7 nisu obavezna za uporedni period (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2024 godine);
- Dopune MRS 21-Nemogućnost utvrđivanja kursa- Ovaj amandman ažurira MRS 21 da zahteva od entiteta da primenjuju konzistentan pristup u proceni da li je valuta zamenljiva i kako da procene devizni kurs ako nije. Potrebna su i dodatna obelodanjivanja o tome kako se procenjuje devizni kurs. Postoje i posledične izmene MSFI 1. Uporedni period nije preračunat za ovaj amandman (na snazi za godišnje izveštaje koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2025 godine);
- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“- dopuna pojašnjava računovodstveni tretman prodaje ili uloga imovine između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata (odloženo dok IASB ne kompletira istraživanje na equity metodi).

Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija u obrascima je propisana Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 89/2020).

Kontni okvir i sadržina računa u Kontnom okviru propisana je Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge i preduzetnike ("Sl. glasnik RS", br. 89/2020 - u daljem tekstu: Pravilnik o kontnom okviru).

Prema Zakonu o računovodstvu, finansijski izveštaji obuhvataju: bilans stanja, bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o tokovima gotovine, izveštaj o promenama na kapitalu i napomene uz finansijske izveštaje.

Društvo je u sastavljanju ovih finansijskih izveštaja primenilo računovodstvene politike obelodanjene u Napomeni 3, koje su zasnovane na važećim računovodstvenim i poreskim propisima Republike Srbije.

2.5. Uporedni podaci

Uporedne podatke predstavljaju finansijski izveštaji Društva na dan i za godinu koja se završava na dan 31.12.2022. godine, koji su bili predmet nezavisne revizije.

2.6. Nastavak poslovanja

Finansijski izveštaji Društva za godinu završenu na dan 31.12.2023. godine su sastavljeni po načelu stalnosti poslovanja.

3. Računovodstvena načela

Pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva uvažena su sledeća načela:

- Načelo stalnosti,
- Načelo doslednosti,
- Načelo opreznosti,
- Načelo suštine iznad forme,
- Načelo uzročnosti prihoda i rashoda i
- Načelo pojedinačnog procenjivanja.

Uvažavanjem **načela stalnosti**, finansijski izveštaji se sastavljaju pod pretpostavkom da imovinski, finansijski i prinosni položaj Društva, kao i ekonomska politika zemlje i ekonomske prilike u okruženju, omogućavaju poslovanje u neograničeno dugom roku („Going Concern“ princip).

Načelo doslednosti podrazumeva da se način procenjivanja stanja i promena na imovini, obavezama, kapitalu, prihodima, rashodima i rezultatu poslovanja, to jest da se način procenjivanja bilansnih pozicija Društva, ne menja u dužem vremenskom razdoblju. Ako, na primer, zbog usaglašavanja sa zakonskom regulativom, do promene ipak dođe, obrazlaže se razlog promene, a efekat promene se iskazuje shodno zahtevima iz profesionalne regulative vezanim za promenu načina procenjivanja.

Načelo opreznosti podrazumeva uključivanje određenog nivoa opreza pri sastavljanju finansijskih izveštaja Društva, koje treba da rezultira da imovina i prihodi nisu precenjeni, a da obaveze i troškovi nisu potcenjeni. Međutim, uvažavanje načela opreznosti ne treba razumeti na način svesnog, nerealnog umanjenja prihoda i kapitala Društva; to jest svesnog, nerealnog uvećanja rashoda i obaveza Društva. Naime, u Okviru je potencirano da uvažavanje načela opreznosti ne sme da ima za posledicu značajno stvaranje skrivenih rezervi, namerno umanjenje imovine ili prihoda, ili namerno preuveličavanje obaveza ili troškova, jer u tom slučaju finansijski izveštaji ne bi bili neutralni i, stoga, ne bi bili pouzdani.

Načelo suština iznad forme podrazumeva da pri evidentiranju transakcija Društva, a time, posledično, i pri sastavljanju finansijskih izveštaja, računovodstveno obuhvatanje treba da se vrši u skladu sa suštinom transakcija i njihovom ekonomskom realnošću, a ne samo na osnovu njihovog pravnog oblika.

Uvažavanjem **načela uzročnosti prihoda i rashoda**, priznavanje efekata transakcija i drugih događaja u Društvu nije vezano za momenat kada se gotovina ili gotovinski ekvivalenti, po osnovu tih transakcija i događaja, prime ili isplate, već se vezuju za momenat kada se dogode. Takvim pristupom omogućeno je da se korisnici finansijskih izveštaja ne informišu samo o prošlim transakcijama Društva koje su prouzrokovale isplatu i primanja gotovine, već i obavezama Društva da isplati gotovinu u budućnosti, kao i o resursima koji predstavljaju gotovinu koje će Društvo primiti u budućnosti. Drugim rečima, uvažavanjem načela uzročnosti prihoda i rashoda obezbeđuje se informisanje o prošlim transakcijama i drugim događajima na način koji je najupotrebljiviji za korisnike pri donošenju ekonomskih odluka.

Načelo **pojedinačnog procenjivanja** podrazumeva da eventualna grupna procenjivanja različitih bilansnih pozicija Društva (na primer, imovine ili obaveza), radi racionalizacije, proističu iz njihovog pojedinačnog procenjivanja.

Umanjenje vrednosti imovine

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, rukovodstvo Društva proverava na svaki dan bilansa stanja da li postoje indikatori gubitka vrednosti imovine. U slučaju da takvi indikatori postoje, Društvo procenjuje nadoknadivu vrednost imovine.

Nadoknadivi iznos određen je kao viši od neto prodajne cene i upotrebne vrednosti. Neto prodajna cena je iznos koji se može dobiti prilikom prodaje imovine u transakciji između dve voljne nezavisne strane, umanjena za troškove prodaje, dok vrednost u upotrebi predstavlja sadašnju vrednost procenjenih budućih novčanih tokova za koje se očekuje da će nastati iz kontinuirane upotrebe imovine kroz njen ekonomski vek trajanja te prodaje na kraju veka trajanja. Nadoknadivi iznos se procenjuje za svako zasebno sredstvo ili, ako to nije moguće, za jedinicu koja stvara novac kojoj to sredstvo pripada. Gde knjigovodstveni iznos prelazi taj procenjeni nadoknadivi iznos, vrednost imovine je umanjena do njenog nadoknadivog iznosa. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda saglasno MRS 36 „Umanjenje vrednosti imovine“.

4. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Nematerijalna imovina

Nematerijalna imovina se početno odmerava po nabavnoj vrednosti.

Nakon početnog priznavanja, nematerijalna imovina se vrednuje po svojoj nabavnoj vrednosti (ceni koštanja) umanjenoj za eventualnu akumuliranu amortizaciju i eventualne akumulirane gubitke od umanjenja vrednosti.

Korisni vek nematerijalne imovine je procenjen kao određen i neodređen.

Nematerijalna imovina sa određenim korisnim vekom upotrebe se amortizuju u toku korisnog veka trajanja i testira se na umanjenje vrednosti kada god se jave indikatori da nematerijalna imovina može da bude obezvređena.

Primenjene stope za amortizaciju nematerijalne imovine su sledeće:

Primenjene stope za amortizaciju nematerijalne imovine su sledeće:

Amortizacione grupe	Stope
Licence za softvere	20,00%
Softveri	5% - 20,00%
Ostala Nematerijalna imovina	50,00%

Nematerijalna imovina sa neodređenim korisnim vekom upotrebe se ne amortizuju, već se testiraju pojedinačno na umanjenje vrednosti, najmanje jednom godišnje. Procena korisnog veka upotrebe se vrši godišnje sa ciljem da se proverí da li je pretpostavka o neodređenom korisnom veku upotrebe i dalje održiva.

Dobii i gubici koji proističu iz rashodovanja ili prodaje nematerijalne imovine se priznaju u bilansu uspeha perioda kada je nematerijalna imovina rashodovano, odnosno prodato, i to u visini razlike između novčanog priliva i knjigovodstvene vrednosti sredstva.

Nekretnine, postrojenja oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema čine grupe sredstava slične prirode i upotrebe u poslovanju Društva, kao što su:

- zemljišta,
- nekretnine,
- postrojenja i oprema,
- ostale nekretnine, postrojenja i oprema,
- nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi,
- avansi za nekretnine, postrojenja i opremu

Stavke nekretnina se zbog karaktera veka trajanja i amortizacione stope dele u sledeće grupe:

- zgrade i drugi objekti,
- gasne podzemne instalacije,
- vodovodne podzemne instalacije,
- kanalizaciona mreža,
- bunari za vodu.

Društvo iskazuje stavku na poziciji nekretnine, postrojenja i oprema ukoliko ona ispunjava dva kriterijuma: očekuje se da će buduća ekonomska korist povezana sa tim sredstvima priticati u Društvo i ako se pojedinačna nabavna vrednost u momentu nabavke može pouzdano utvrditi, uz uslov da je ona veća od jedne polovine prosečne bruto zarade po zaposlenom prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa.

U trenutku nabavke nekretnine, postrojenja i oprema se početno vrednuju po trošku nabavke, odnosno po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja.

U nabavnu vrednost nekretnina, postrojenja i opreme uključuje se neto fakturna cena dobavljača, svi direktni zavisni troškovi nabavke i dažbine koji su nastali prilikom nabavke, odnosno dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti.

U nabavnu vrednost proizvodnog pogona, postrojenja za proizvodnju energije i investicione nekretnine, za koja sredstva je obavezno potreban značajan vremenski period da bi bila spremna za svoju nameravanu upotrebu, uključuju se i troškovi pozajmljivanja koji su direktno pripisivi sticanju ovih sredstava. Troškovi pozajmljivanja se kapitalizuju kao deo nabavne vrednosti sredstva kada je verovatno da će oni imati za rezultat buduće ekonomske koristi za Društvo i kada se troškovi mogu pouzdano odmeriti. Izdaci u vezi sa sredstvom uključuju samo izdatke koji su imali za rezultat gotovinske isplate, transfere drugih sredstava ili preuzimanje obaveza na koje se zaračunava kamata.

Naknadni izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu nastaju po osnovu dogradnje sredstva, zamene delova i njihovog servisiranja, ukoliko su ispunjeni uslovi za priznavanje. Svi ostali naknadno nastali izdaci priznaju se kao rashod u period u kojem su nastali.

Nakon početnog priznavanja zemljište i građevinski objekti (nekretnine) se vrednuju se po revalorizovanom iznosu, koji izražava njihovu poštenu vrednost na dan revalorizacije, umanjenom za ukupnu naknadnu akumuliranu amortizaciju.

Postrojenja i oprema se naknadno vrednuju primenom modela nabavne vrednosti predviđenog MRS 16-Nekretnine postrojenja i oprema.

Osnovicu za amortizaciju čini revalorizovana nabavna vrednost građevinskih objekata, odnosno nabavna vrednost postrojenja i opreme. Obračun amortizacije počinje kada je sredstvo raspoloživo za korišćenje, dok se sa obračunom amortizacije prestaje kada je sadašnja vrednost jednaka nuli, kada je sredstvo rashodovano ili prodato, ili kad se reklasifikuje u stalno sredstvo koje se drži za prodaju.

Obračun amortizacije počinje narednog meseca od meseca kada je sredstvo raspoloživo za korišćenje, dok se sa obračunom amortizacije prestaje kada je sadašnja vrednost jednaka nuli, kada je sredstvo rashodovano ili prodato, ili kad se reklasifikuje u stalno sredstvo koje se drži za prodaju.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme vrši se za svako posebno sredstvo primenom metode proporcionalnog otpisivanja, s ciljem da se sredstva u potpunosti otpišu u toku njihovog korisnog veka trajanja, primenom sledećih amortizacionih stopa:

Stope amortizacije primenjene za 2023. godinu su sledeće:

Amortizacione grupe	Stope
1. Građevinski objekti	
Bunari	2,00 – 7,69%
Poslovna zgrada	2,27%
Rezervoar vode	1,19-2,22%
Ulična vodovodna mreža	1,25 - 42%
Gasna mreža	2,5%
Ostali građevinski objekti	0,16 – 16,67%
2. Oprema	
Oprema na objektima vodovoda i kanalizacije	3,05 - 50,00%
Telekomunikaciona oprema	20 - 50,00%
Putnička motorna vozila	5,00 - 40,00%
Kamioni	5,00 - 20,00%
Kancelarijska oprema	3,91 - 50,00%
Računarska oprema	10,00 - 50,00%

Prilikom nabavke, zemljište se uvek iskazuje po nabavnoj vrednosti, koju čini faktorna vrednost dobavljača, uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja u stanje funkcionalne pripravnosti. Kod građevinskog zemljišta, u nabavnu vrednost uračunavaju se svi izdaci koji su izvršeni za nabavku, ali i za pripremu zemljišta za korišćenje. U vrednost zemljišta ulaze i eventualni troškovi promene namene zemljišta.

Zemljište ne podleže obračunu amortizacije.

Alat i inventar evidentiraju se u okviru osnovnih sredstava ukoliko se koriste u dužem periodu od godinu dana i ako im je vrednost veća od 50% prosečne bruto zarade po zaposlenom. Alat i inventar se kalkulatивно otpisuje po stopama koje su utvrđene računovodstvenom politikom Društva i iznose 20%.

Dobitak koji nastane prilikom prodaje osnovnih sredstava knjiži se u korist ostalih prihoda, a gubitak nastao prilikom otuđivanja osnovnih sredstava knjiži se na teret ostalih rashoda.

Investicione nekretnine

Investicione nekretnine se početno priznaju po nabavnoj vrednosti, odnosno ceni koštanja.

Nakon početnog priznavanja investicione nekretnine se procenjuju metodom nabavne vrednosti umanjenoj za ukupan iznos ispravke vrednosti po osnovu amortizacije i po osnovu eventualnog obezvređenja.

Biološka sredstva

Biološka sredstva obuhvataju višegodišnje zasade. Višegodišnji zasadi početno se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja, umanjenoj za ukupno obračunatu amortizaciju, pošto se njihova poštena vrednost ne može pouzdano izmeriti.

Dugoročni finansijski plasmani

Dugoročni finansijski plasmani obuhvataju ulaganja u dugoročna finansijska sredstva kao što su učešća u kapitalu i ostali dugoročni plasmani.

Učešća u kapitalu zavisnih, povezanih i ostalih pravnih lica predstavljaju finansijska sredstva koja se prilikom početnog priznavanja mere po njihovoj nabavnoj vrednosti koja predstavlja poštenu vrednost nadoknade koja je data za njih, uvećanoj za direktno pripisive transakcione troškove.

Nakon početnog priznavanja, finansijska sredstva koja nemaju kotiranu tržišnu cenu, Društvo meri po nabavnoj vrednosti umanjenoj za eventualne gubitke zbog obezvređivanja, dok hartije od vrednosti koje se kotiraju na berzi mere po vrednosti bez bilo kakvog umanjivanja za transakcione troškove koji se mogu načiniti prilikom prodaje ili drugog otuđenja.

Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima

Za svrhe ovih finansijskih izveštaja, pravna lica se tretiraju kao povezana ukoliko jedno pravno lice ima mogućnost kontrolisanja drugog pravnog lica ili vrši značajan uticaj na finansijske i poslovne odluke drugog lica, što je definisano u MRS 24 „Obelodanjivanje odnosa sa povezanim licima“.

Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi i po tržišnim uslovima. Stanja potraživanja i obaveza na dan bilansa stanja, kao i transakcije u toku izveštajnih perioda nastale sa povezanim pravnim licima posebno se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih sredstava se utvrđuje na početku inicijalnog priznavanja, odnosno kada Društvo postane strana u ugovornim odnosima u vezi sa instrumentom.

Nakon početnog priznavanja, sva sredstva koja spadaju u okvir MSFI 9 se odmeravaju na jedan od sledećih načina:

- Po amortizovanoj vrednosti;
- Po fer vrednosti kroz ukupni ostali rezultat (FVTOCI);
- Po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Klasifikacija i vrednovanje finansijskih sredstava u skladu sa MSFI 9 zavisi od dva osnovna kriterijuma:

- a) poslovnog modela na osnovu kojeg se upravlja finansijskim sredstvom;
- b) karakteristika ugovorenih novčanih tokova finansijskog sredstva ("SPPI" test - Solely Payments of Principal and Interest).

Procena poslovnog modela na osnovu kojeg se upravlja finansijskim sredstvima je ključna za klasifikaciju finansijskih sredstava. Poslovni model se utvrđuje na nivou koji odražava kako se upravlja grupom finansijskih sredstava da bi se postigao određeni poslovni cilj. Poslovni model ne zavisi od namera rukovodstva za pojedinačni instrument. Ovaj uslov ne posmatra svaki instrument pojedinačno već viši nivo grupisanja. Moguće je da Društvo ima više od jednog poslovnog modela na osnovu kojeg se upravlja finansijskim sredstvima.

Test poslovnog modela se vrši na sledeći način:

- Podeliti finansijska sredstva u posebne grupe ili portfolija u skladu sa načinom kako se njima upravlja (na primer: zajmovi i potraživanja se mogu grupisati zajedno jer se drže za naplatu keša, a retko ili skoro nikad za prodaju);
- Identifikuju se ciljevi koji se koriste u toku poslovanja za upravljanje tim grupa ili portfolijom sredstava (na primer cilj za potraživanja je da se drže i naplaćuju (prikuplja keš));
- Na bazi tih ciljeva, klasifikuje se svaka grupa ili portfolio kao "drže se za prikupljanje novčanih tokova", "drže se za prikupljanje novčanih tokova i prodaju" i "ostalo".

Sredstvo klasifikovano u kategoriji po amortizovanoj vrednosti treba da ispuni oba kriterijuma:

- Poslovni model: finansijsko sredstvo se drži radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova;
- SPPI test: da li ugovoreni uslovi daju pravo na novčane tokove koji predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate.

Sredstvo klasifikovano u kategoriji po fer vrednosti kroz ukupni ostali rezultat (FVTOCI) treba da ispunji oba kriterijuma:

- Poslovni model: finansijsko sredstvo se drži radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova i prodaje;
- SPPI test: da li ugovoreni uslovi daju pravo na novčane tokove koji predstavljaju samo plaćanje glavnice i kamate.

Samo zajmovi, potraživanja, ulaganja u dužničke hartije i slični dužnički instrumenti mogu da se kvalifikuju za odmeravanje po amortizovanoj vrednosti ili FVTOCI. U slučaju da dužnički instrument ne ispunjava ove kriterijume odmerava se po fer vrednosti kroz bilans uspeha (FVTPL).

Procena poslovnog modela se vrši na kraju svakog izveštajnog perioda kako bi se utvrdilo da li je došlo do promene u poslovnom modelu u odnosu na prethodni period. U tom slučaju vrši se reklasifikacija finansijskih sredstava u odgovarajuću kategoriju (amortizovana vrednost, FVOCI, FVPL).

Svi derivati koji su u obuhvatu MSFI 9 se odmeravaju po fer vrednosti. Sve promene se priznaju kroz bilans uspeha.

Obevređenje (umanjenje vrednosti)

Priznavanje obevređenja finansijskih sredstava koji se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ukupni ostali rezultat (FVOCI) vrši se na osnovu obevređenja po očekivanom kreditnom gubitku (Expected credit loss).

Društvo primenjuje model tri nivoa za određivanje obevređenja finansijskih sredstava, koji se baziraju na tome da li je došlo do značajnog pogoršanja kreditnog rizika sredstva. Od nivoa u kome je sredstvo zavisice iznos obevređenja koji je potrebno da se prizna kao i iznos prihoda po osnovu kamate:

- Nivo 1: Kreditni rizik se nije značajno povećao od dana inicijalnog priznavanja - Priznaje se 12-tomesečni očekivani kreditni gubitak;
- Nivo 2: Kreditni rizik se značajno povećao od dana inicijalnog priznavanja - Priznaje se očekivani kreditni gubitak za celo trajanje finansijskog sredstva. Prihodi od kamate se priznaju na bruto principu;
- Nivo 3: Finansijska imovina već obezvređenja - priznaje se očekivani kreditni gubitak za celo trajanje finansijske imovine. Prihodi od kamate se priznaju na neto osnovi.

Očekivani kreditni gubitak za 12 meseci se računa tako što se verovatnoća nastanka neispunjenja po sredstvu (default) u narednih 12 meseci, množi sa ukupnim očekivanim kreditnim gubitkom (tokom celog trajanja sredstva) koji bi nastao kao rezultat neispunjenja, bez obzira kada će se gubici desiti. Dakle, 12-mesečni očekivani kreditni gubici predstavljaju očekivane kreditne gubitke za celo trajanje sredstva koji su očekivani da će se desiti kao posledica mogućih neispunjenja u narednih 12 meseci od pribavljanja ili datuma izveštavanja.

Očekivani kreditni gubitak za celo trajanje finansijskog sredstva predstavlja sadašnju vrednost očekivanih kreditnih gubitaka koji će se desiti ako dođe do neispunjenja od strane dužnika u bilo kom momentu tokom važenja ugovorenih obaveza.

U slučaju značajnog povećanja kreditnog rizika, umesto 12-mesečnog očekivanog gubitka priznaje očekivani kreditni gubitak za celo trajanje sredstva. Posmatra se promenama u riziku neispunjenja, a ne na promenama u iznosu očekivanog kreditnog gubitka. Značajno povećanje kreditnog rizika (tj. prelazak sa Novo 1 na Novo 2) može da uključi sledeće:

- promene u opštim ekonomskim ili tržišnim uslovima,
- značajne promene u operativnom rezultatu ili finansijskoj poziciji dužnika,
- promene u iznosima finansijske podrške koja je dostupna Društvu,
- očekivano ili potencijalno kršenje kovenanata (posebnih odredaba u ugovoru),
- očekivano kašnjenje u plaćanju, itd.

Društvo računa očekivani kreditni gubitak na sledeći način:

1. Identifikuju se moguća scenarija (ishodi) koja mogu da se dese u praksi u vezi sa neispunjenjem obaveza (defaults);
2. Procenjuje se novčani gubitak u svakom od datih scenarija (ishoda);
3. Taj novčani gubitak se množi sa verovatnoćama dešavanja tih scenarija (ishoda) i
4. Na kraju se tako ponderisani iznosi svih scenarija (ishoda) sabiraju i dobija se očekivani kreditni gubitak.

Društvo ne identifikuju svaki mogući ishod, već razmatra najmanje dva ishoda i to:

- verovatnoća da će se desiti kreditni gubitak i
- verovatnoća da se kreditni gubitak neće desiti.

Zalihe

Zalihe materijala, rezervnih delova, inventara i robe procenjuju se po nabavnoj vrednosti. Nabavnu vrednost čine neto fakturna vrednost i zavisni troškovi nabavke. Pod zavisnim troškovima nabavke podrazumevaju se svi direktni troškovi u postupku nabavke do uskladištenja, uključujući i pripadajuće troškove sopstvenog transporta, utovara i istovara do nivoa tržišne cene takve usluge.

Zalihe se evidentiraju po stvarnim nabavnim cenama, a obračun izlaza sa zaliha vrši se po metodi ponderisane prosečne cene.

Roba na zalihama u skladištu ili stovarištu vodi se po nabavnoj ceni .

Roba u prometu na malo vodi se po maloprodajnoj ceni sa ukalkulisanim porezom na dodatnu vrednost i razlikom u ceni. Na kraju obračunskog perioda vrši se svođenje vrednosti zaliha na nabavnu vrednost putem alokacije realizovane razlike u ceni i poreza na dodatnu vrednost, obračunatih na prosečnoj osnovi, na vrednost zaliha u stanju na kraju godine i nabavnu vrednost prodane robe. Izlaz robe sa zaliha iskazuje se po nabavnoj vrednosti, odnosno po prodajnoj vrednosti robe umanjenoj za porez na dodatnu vrednost i razliku u ceni.

Sitan inventar se otpisuje u celosti prilikom stavljanja u upotrebu.

Zajmovi i potraživanja

Zajmovi i potraživanja su nederivatna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu. Zajmovi i potraživanja početno se vrednuju po fer vrednosti na datum prodaje, a naknadno odmeravanje se vrši po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metode efektivne kamatne stope, umanjenoj za obezvređenje.

U bilansu stanja Društva ova kategorija finansijskih sredstava obuhvata potraživanja po osnovu prodaje, potraživanja iz specifičnih poslova, druga potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane.

Potraživanja po osnovu prodaje obuhvataju potraživanja od kupaca za isporučene proizvode, izvršene usluge i korišćenje imovine Društva. Potraživanja se evidentiraju po fakturnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti obezvređenih potraživanja. Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru ostalih rashoda.

Prodaju svojih proizvoda i usluga Društvo vrši na osnovu uobičajenih uslova prodaje i takva potraživanja nisu kamatonosna. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja se vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

U skladu sa MSFI 9 "Finansijski instrumenti", obezvređenje, odnosno ispravka vrednosti se obračunava i priznaje za sve finansijske instrumente koji se vrednuju po amortizovanoj vrednosti, kao i za finansijska sredstva koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali rezultat. Društvo primenjuje model "očekivanog kreditnog gubitka" kada obračunava ispravku vrednosti potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja.

Društvo primenjuje "pojednostavljeni pristup" u priznavanju životnih gubitaka za celokupni period trajanja finansijskog sredstva za potraživanja od kupaca (dugoročna i kratkoročna) i ostala potraživanja koja ne sadrže značajnu komponentu finansiranja, korišćenjem tzv. matrice ispravke vrednosti gde su potraživanja grupisana na bazi različitih karakteristika kupaca i trendova istorijskih gubitaka po osnovu nenaplaćenih potraživanja.

Stope očekivanih kreditnih gubitaka zasnovane su na istorijskim gubicima po osnovu obezvređenja potraživanja koje je Društvo imalo. Istorijske stope gubitaka se koriguju za tekuće i buduće informacije o makroekonomskim faktorima koji utiču na kupce Društva.

Knjigovodstvena vrednost potraživanja umanjuje se preko ispravke vrednosti za očekivane kreditne gubitke, a iznos umanjenja se priznaje u bilansu uspeha u okviru rashoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Prihodi od ukidanja ispravke vrednosti po osnovu naknadno naplaćenih iznosa i procenjene naplativosti potraživanja priznaju se u bilansu uspeha u okviru prihoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Do 31. decembra 2019. godine, ispravka vrednosti potraživanja od kupaca se utvrđivala u skladu sa zahtevima MRS 39 "Finansijski instrumenti: Priznavanje i odmeravanje", odnosno kada je postojao objektivan dokaz da Društvo neće biti u stanju da naplati sve iznose koje potražuje na osnovu prvobitnih uslova potraživanja. Značajne finansijske poteškoće kupca, verovatnoća da će kupac biti likvidiran ili finansijski reorganizovan, propust ili kašnjenje u izvršenju plaćanja (više od 365 dana od datuma dospeća) su se smatrali indikatorima da je vrednost potraživanja umanjena, a po odluci direktora i za potraživanja za koje se procenjuje da su nenaplativa, a od roka za naplatu je prošlo najmanje 60 dana. Procena ispravke vrednosti potraživanja vršena je na osnovu starosne analize i istorijskog iskustva i kada naplata celog ili dela potraživanja više nije verovatna.

Direktan otpis kratkoročnih potraživanja i plasmana na teret rashoda perioda se vrši kada je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana –Društvo nije uspelo sudskim putem da izvrši njihovu naplatu i potraživanje je prethodno bilo uključeno u prihode društva. Odluku o direktnom otpisu potraživanja donosi Nadzorni odbor Društva.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovinski ekvivalenti i gotovina uključuju sredstva na računima kod banaka, gotovinu u blagajni, kao i visoko likvidna sredstva sa prvobitnim rokom dospeća do tri meseca ili kraće, a koja se mogu brzo konvertovati u poznate iznose gotovine, uz beznačajan rizik od promene vrednosti.

Prekoračenja po tekućem računu uključena su u obaveze po kreditima u okviru tekućih obaveza, u bilansu stanja.

Materijalno značajna greška

Materijalno značajna greška otkrivena u tekućem periodu, koja se odnosi na prethodni period i koja, pri tom, ima značajan uticaj na finansijske izveštaje jednog ili više prethodnih perioda, zbog koje se ti, prethodno obelodanjeni finansijski izveštaji ne mogu smatrati pouzdanim, obuhvata se kao greška iz prethodnog perioda u skladu sa MRS 8- Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške.

Greška iz prethodnog perioda ispravlja se tako što se za iznos te greške vrši korekcija početnog stanja prenetog rezultata, odnosno odgovarajuće pozicije bilansa stanja ako je greška takve prirode da ne utiče na rezultat.

Materijalnom greškom smatra se greška koja je u pojedinačnom iznosu ili u kumulativnom iznosu sa ostalim greškama veća od 1,0% prihoda od prodaje.

Materijalno beznačajne greške priznaju se kao prihod ili rashod perioda.

Preračunavanje stranih sredstava plaćanja i računovodstveni tretman kursnih razlika i efekata po osnovu valutne klauzule

Transakcije obavljene u stranoj valuti preračunavaju se na dan poslovne promene u RSD po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom deviznom tržištu. Sredstva i obaveze iskazani u devizama na dan Bilansa stanja preračunavaju se i iskazuju u RSD po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom deviznom tržištu, a koji važi na dan sačinjavanja finansijskih izveštaja.

Realizovane pozitivne ili negativne kursne razlike koje su rezultat preračunavanja poslovnih transakcija u stranoj valuti bilansirane su u korist ili na teret Bilansa uspeha kao prihodi i rashodi po osnovu kursnih razlika.

Obračunati efekti valutne klauzule iskazuju se kao finansijski prihodi i rashodi u bilansu uspeha.

Zvanični kursevi za najučestalije strane valute u primeni na dan sačinjavanja finansijskih izveštaja su sledeći:

Oznaka valute	Važi za	Srednji kurs:	31.12.2023.	31.12.2022.
EUR	1		117,1737	117,3224

Finansijske obaveze

Društvo priznaje finansijske obaveze u svom bilansu stanja samo onda kada ono postane jedna od ugovornih strana u finansijskom instrumentu. Finansijska obaveza prestaje da se priznaje kada Društvo ispuni obavezu ili kada je obaveza plaćanja predviđena ugovorom ukinuta ili istekla.

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju po fer vrednosti, uvećanoj za direktno pripisive troškove transakcija. Posle početnog priznavanja, finansijske obaveze se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti koristeći metod efektivne kamate.

Finansijske obaveze Društva uključuju obaveze po kreditima od banaka, obaveze za primljene zajmove, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja.

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iz poslovanja naknadno se vrednuju po nominalnoj (fakturnoj) vrednosti.

Primljeni krediti od banaka se prvobitno priznaju u iznosima primljenih sredstava (nominalnoj vrednosti), a nakon toga se iskazuju po amortizovanoj vrednosti uz primenu ugovorene kamatne stope. Efekti primenjivanja ugovorene umesto efektivne kamatne stope kao što se zahteva u skladu MRS 39 Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje po proceni rukovodstva Društva nemaju materijalno značajan efekat na finansijske izveštaje. Krediti su odobreni uz varijabilne kamatne stope, a unapred plaćene naknade za odobrene kredite razgraničavaju se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja kredita.

Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva, odnosno u periodu do 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Rezervisanja

Rezervisanja se priznaju u iznosima koji predstavljaju najbolju procenu izdataka zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Trošak rezervisanja se priznaje u rashodima perioda.

Rezervisanja se priznaju i vrše kada Preduzeće ima zakonsku ili ugovorenu obavezu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će doći do odliva resursa kako bi se izmirila obaveza i kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se u iznosu koji odgovara najboljoj proceni rukovodstva Društva u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

Rezervisanja se ponovo razmatraju na svaki datum bilansa stanja i koriguju radi odražavanja najbolje tekuće procene. Kada više nije verovatno da će odliv resursa koji predstavljaju ekonomske koristi biti zahtevan, rezervisanje se ukida u korist bilansa uspeha tekuće godine.

Rezervisanja se ne priznaju za buduće poslovne gubitke.

Vanbilansna sredstva i obaveze

Vanbilansna sredstva/obaveze uključuju: imovinu uzetu u zakup, osim sredstava uzetih u finansijski lizing, robu u konsignaciji, materijal primljen na obradu i doradu i ostala sredstva koja nisu u vlasništvu Preduzeća, kao i potraživanja/obaveze po instrumentima obezbeđenja plaćanja kao što su garancije i drugi oblici jemstva.

Prihodi i rashodi***Poslovni prihodi***

Društvo vrši priznavanje prihoda u skladu sa MSFI 15 kroz model od pet koraka:

- 1) Identifikacija ugovora sa kupcima - ugovorne strane su odobrile ugovor (pismeno, usmeno ili u skladu sa drugim uobičajenim poslovnim praksama) i obavezale su se da ispune svoje obaveze;
- 2) Identifikacija ugovorne obaveze (obaveze činjenja) tj. da li je to isporuka dobra ili usluge -društvo može da identifikuje prava svih strana u vezi sa dobrima ili uslugama koje se prenose;
- 3) Utvrđivanje cene transakcije - društvo može da identifikuje uslove plaćanja za dobra ili usluge koje se prenose;
- 4) Alokacija cene transakcije na ugovorne obaveze - sadržina ugovora je komercijalna (to jest, očekuje se da će rizik, vreme ili iznos budućih tokova gotovine Društva da se promene kao rezultat ugovora); i
- 5) Priznavanje prihoda kada se ispune ugovorne obaveze - postoji značajna verovatnoća da će Društvo dobiti naknadu na koju će imati pravo u zamenu za dobra ili usluge koji će biti isporučeni kupcu. Prilikom vršenja procene da li je verovatno da će naplata nekog iznosa naknade biti izvršena, Društvo razmatra samo sposobnost i nameru kupca da plati taj iznos naknade do isteka roka dospeća. Iznos naknade na koji će Društvo imati pravo može biti manji od cene navedene u ugovoru ako je naknada promenljiva zato što Društvo može da ponudi kupcu popust na cenu.

Promenljivost koja se odnosi na naknade obećane od strane kupca može biti eksplicitno navedena u ugovoru. Pored uslova ugovora, postojanje sledećih okolnosti ukazuje na to da je obećana naknada promenljiva:

- (a) kupac ima opravdano očekivanje koje proizilazi iz uobičajenih poslovnih praksi Društva, objavljenih politika ili konkretnih saopštenja da će Društvo prihvatiti manji iznos naknade od cene navedene u ugovoru. To jest, očekuje se da će Društvo ponuditi umanjeње cene (napr. popust, rabat, povraćaj novca ili kredit);
- (b) druge činjenice i okolnosti ukazuju na nameru Društva da, prilikom zaključivanja ugovora sa kupcem, ponudi umanjeње cene kupcu.

Korak 1: Identifikacija ugovora sa kupcima

Ugovor je sporazum dveju strana koji kreira obavezujuća prava i obaveze za svaku stranu. MSFI 15 se primenjuje na sve ugovore koji imaju sve od sledećih odlika:

1. strane su odobrile ugovor i obavezale se na izvršenje ugovornih obaveza;

2. prava i obaveze strana u ugovoru se mogu identifikovati;
3. uslovi plaćanja se takođe mogu identifikovati;
4. ugovor je komercijalnog karaktera;
5. verovatno je da će se naknada iz ugovora naplatiti.

Ako svaka strana u ugovoru ima jednostrano pravo raskida ugovora koji je u celini neizvršen bez obaveze naknade drugoj strani onda u smislu primene MSFI 15 ugovor ne postoji. Neizvršenje postoji ako kupcu nije isporučena roba odnosno pružene usluge i ako nije primljena, odnosno ne postoji pravo da se primi naknada u zamenu za robu i usluge. U slučajevima kada imamo da su dva ili više ugovora zaključena u isto ili približno isto vreme sa istim kupcem onda se ti ugovori mogu kombinovati i za potrebe MSFI 15 tretirati kao jedan ugovor. Neophodno je da se o ugovorima pregovaralo u paketu sa istim komercijalnim ciljem, da iznos naknade koji se plaća u okviru jednog ugovora zavisi od cene ili uslova iz drugog ugovora i da su roba ili usluge koji su obećani u okviru oba ugovora jedinstvena obaveza.

Promena u obavezujućim pravima i obavezama (npr. obim ugovora ili cena) tretira se kao modifikacija ugovora ako je odobrena i dovodi do stvaranja novih ili promene postojećih obavezujućih prava i obaveza. Modifikacije ugovora se tretiraju kao poseban ugovor samo ako se obim ugovora menja zbog novih odvojivih roba i usluga i ako promena u ugovorenoj ceni odražava pojedinačnu prodajnu cenu odvojive robe ili usluge.

Korak 2: Identifikacija ugovorne obaveze

Ugovorna obaveza (obaveza činjenja - eng: performance obligation) je definisana ugovorom kao obaveza da se izvrši prenos kupcu odvojive robe ili usluge, pojedinačno ili zajedno ili u serijama tokom vremena. Aktivnosti koje ne rezultiraju u prenosu robe ili usluga kupcu nisu ugovorne obaveze iz ugovora sa kupcima i neće dovesti do priznavanja prihoda.

Potrebno je da sledeća dva kriterijuma budu ispunjena da bi se neka roba ili usluga smatrali odvojivom:

- Kupac može da ima koristi od pojedinačnog dobra ili usluge;
- Obećanje da se prenese roba ili usluga je odvojivo od ostalih obećanja iz ugovora.

Korak 3: Utvrđivanje cene transakcije

Cena transakcije predstavlja iznos naknade na koju Društvo očekuje da ima pravo u zamenu za prenos obećanih roba ili usluga i isključuje iznose naplaćane u ime trećih strana (npr. PDV). Prilikom određivanja transakcione cene u obzir se uzima i sledeće: da li postoje značajne komponente finansiranja, varijabilne komponente, iznosi koji se isplaćuju kupcu (npr. refundacije ili rabati) i nenovčane naknade. Varijabilne komponente mogu da uključuju popuste, pravo povrata, razne podsticaje, bonuse, kazne i slično.

Varijabilne komponente naknade se odmeravaju upotrebom dve metode:

- metoda očekivane vrednosti (bazira se na ponderisanim očekivanim vrednostima u odnosu recimo na slične ugovore) i
- metod jednog najverovatnijeg iznosa (iznos koji je najverovatniji da se desi u slučajevima npr. kada postoji malo iznosa za razmatranje).

U slučajevima kada postoji komponenta finansiranja, prihod od prodaje se priznaje u iznosu koji predstavlja cenu koju bi kupac platio da je plaćanje izvršeno odmah u momentu isporuke robe ili usluga.

Društvo nije u obavezi da prilagođava iznos naknade po osnovu komponenti finansiranja ukoliko očekuje da će od prodaje do naplate proći manje od godinu dana.

Nenovčane naknade primljene od kupca se vrednuju po fer vrednosti.

Iznosi koji se isplaćuju kupcu uključuju iznose koje Društvo plaća ili očekuje da će ih platiti kupcu kao i kredite i slične stvari poput kupona ili vaučera. Računovodstveno se ovi iznosi obuhvataju tako što se za iznos naknade uamnjuje cena transakcije (prihod ses tomira), osim ako se plaćanje kupcu vrši kao zamena za drugu robu ili usluge primljene od kupca.

Korak 4: Alokacija cene transakcije na ugovorne obaveze

Cena transakcije iz 3. Korak se alokira na svaku ugovornu obavezu na bazi pojedinačnih (samostalnih) prodajnih cena svake ugovorne obaveze.

Samostalna prodajna cena je ona cena po kojoj bi se roba ili usluge zasebno prodavale. U slučajevima kada samostalne prodajne cene nisu lako uočljive, one se procenjuju i to korišćenjem jednog od sledećih pristupa:

- usklađena tržišna procena,
- očekivani troškovi plus marža, i
- rezidualni pristup (ono što ostane nakon što se oduzmu uočljive pojedinačne prodajne cene ostalih ugovornih obaveza).

Korak 5: Priznavanje prihoda nakon što je svaka ugovorna obaveza ispunjena

Cena transakcije alocirana na svaku od ugovornih obaveza (korak 4) priznaje se kao prihod kada je ispunjenje obaveze nastalo i to tokom vremena ili u određenom trenutku u vremenu.

Ispunjenje nastaje kada je kontrola nad obećanim dobrima ili uslugama prenešena na kupca, tj. kada on ima mogućnost da upravlja korišćenjem te imovine i mogućnost da značajno stiče sve preostale koristi od te imovine.

Sledeći faktori se mogu koristiti za razmatranje da li je došlo do prenosa kontrole:

- Društvo je fizički preneo imovinu na kupca,
- ko ima zakonsko pravo nad imovinom,
- rizici i naknade u vezi sa vlasništvom,
- prihvatanje imovine od strane kupca,
- Društvo ima sadašnje pravo na naplatu po osnovu imovine.

Prihod se priznaje tokom vremena ako je ispunjen jedan od sledećih uslova:

- Kupac istovremeno prima i upotrebljava sve koristi koje Društvo pruža tokom izvršenja posla;
- U okviru izvršenja posla stvara se ili poboljšava imovina koja je pod kontrolom kupca;
- U okviru izvršenja posla ne stvara se imovina koju subjekt može upotrebiti na drugačiji način i subjekt ima ostvarivo pravo na plaćanje za ono što je uradio do određenog trenutka.

Prihod se priznaje tokom vremena na način koji najbolje predstavlja napredak u prenosu kontrole nad robom ili uslugama kupcu. Društvo primenjuje jenu od dve metode za merenje tog napretka:

- metod autputa (npr. procene ostvarenih rezultata, postignute kritične tačke iz projekta, jedinice proizvedene/isporučene i slično) i
- metod inputa (npr. utrošeni resursi, časovi rada, nastali troškovi, utrošeno vreme, radni sati mašina, itd.).

Ako uslovi za priznavanje prihoda tokom vremena nisu ispunjeni, onda se prihod priznaje u određenom trenutku. Prihod se priznaje u momentu u kome Društvo prenosi kontrolu nad određenom robom ili uslugama na kupca.

Troškovi ugovora

Društvo priznaje dodatne troškove sticanja ugovora s kupcem kao imovinu ako se očekuje povrat tih troškova. Dodatni troškovi sticanja ugovora su oni troškovi koje snosi Društvo prilikom sticanja ugovora sa kupcem, a koje ne bi snosio da nije bilo sticanja ugovora.

Troškovi ispunjenja ugovora se kapitališu ako ti troškovi nisu u delokrugu nekog drugog standarda, ako se odnose direktno na ugovor, zbog tih troškova se stvaraju ili povećavaju resursi i ako se očekuje povrat tih troškova.

Garancije

Ako kupac ima mogućnost odvojene kupovine garancije, garancija se smatra odvojom uslugom i Društvo je dužan da tu garanciju tretira kao ugovornu obavezu i da na nju primenjuje sve ono što je prethodno opisano. Pri proceni da li se garancijom pruža usluga kupcu, treba da se razmotre i zakonski zahtevi u pogledu garancija kao i period koji pokriva garancija (što je duži period, veća je verovatnoća da se pruža usluga).

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostali finansijski prihodi, ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalne imovine, dobiti od prodaje bioloških sredstava, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, dobiti od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme, bioloških sredstava i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Preduzeća.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodane robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Osnovni elementi i načela priznavanja rashoda su:

/a/ rashodi se priznaju, odnosno evidentiraju i iskazuju kada smanjenje budućih ekonomskih koristi koje je povezano sa smanjenjem sredstava ili povećanjem obaveza može pouzdano da se izmeri;

/b/ rashodi se priznaju na osnovu neposredne povezanosti rashoda sa prihodima (načelo uzročnosti);

/c/ kada se očekuje da će ekonomske koristi priticati tokom nekoliko obračunskih perioda, a povezanost sa prihodom može da se ustanovi u širem smislu ili posredno, rashodi se priznaju putem postupka sistemske i razumne alokacije;

/d/ rashodi se priznaju kada izdatak ne donosi nikakve ekonomske koristi ili kada i do iznosa do kojeg buduće ekonomske koristi ne ispunjavaju uslove ili su prestale da ispunjavaju uslove za priznavanje u bilansu stanja kao sredstvo;

/e/ rashodi se priznaju i u onim slučajevima kada nastane obaveza bez istovremenog priznavanja sredstva.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika, ostale finansijske rashode i finansijske rashode ostvareni iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja koji su direktno pripisivi sticanju, izgradnji ili proizvodnji sredstva koje se kvalifikuje čine deo nabavne vrednosti/cene koštanja tog sredstva. Drugi troškovi pozajmljivanja se priznaju kao rashod.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalne imovine, gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, hartija od vrednosti i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Preduzeća.

Porezi i doprinosi*Tekući porez*

Poreski rashod perioda predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica („Sl. glasnik RS“ br. 18/2010, 101/2011, 119/2012, 47/2013, 108/2013 i 68/2014 - dr. Zakon, 142/14, 91/15-autentično tumačenje, 112/15). Porez na dobit obračunat je po stopi od 15% na poresku osnovicu koja je prikazana u poreskom bilansu, nakon umanjenja za iskorišćene poreske kredite. Oporeziva osnovica uključuje dobitak iskazan u bilansu uspeha, koji je korigovan u skladu sa poreskim propisima Republike Srbije.

Neiskorišćeni deo poreskog kredita može se preneti na račun poreza na dobit iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 10 godina. Gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobit se obračunava za sve privremene razlike između poreske osnove imovine i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti. Trenutno važeće poreske stope na dan bilansa su korišćene za obračun iznosa odloženog poreza. Odložene poreske obaveze priznaju se za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za odbitne privremene razlike i za efekte prenetog gubitka i neiskorišćenih poreskih kredita iz prethodnih perioda do nivoa do kojeg je verovatno da će postojati budući oporezivi dobiti na teret kojih se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti. Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja i umanjuje do mere do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost ili deo vrednosti odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata procenjuju se na dan svakog bilansa stanja i priznaju do mere do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobit perioda.

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata uključuju porez na imovinu, kao i druge poreze i doprinose u skladu sa republičkim i opštinskim propisima.

Primanja zaposlenih**Porezi i doprinosi fondovima za socijalnu sigurnost zaposlenih**

U skladu sa propisima Republike Srbije, Preduzeće je u obavezi da obračuna i plati poreze i doprinose poreskim organima i državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ove obaveze uključuju porez na zarade i doprinose za zaposlene na teret poslodavca i na teret zaposlenih u obračunatim iznosima po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Ovi porezi i doprinosi čine rashod perioda na koji se odnose.

Preduzeće u skladu sa propisima Republike Srbije i Kolektivnim ugovorom kod poslodavca JKP Drugi-oktobar, Vršac br. 01-132/2020 od 13.08.2020 obezbeđuje zaposlenima otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade. Pravo na ove naknade je uslovljeno ostajanjem zaposlenog u radnom odnosu do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalniog radnog sataža za jubilarne nagrade. Očekivani troškovi za ove naknade se kumuliraju tokom trajanja zaposlenja.

Državna davanja

Državna davanja predstavljaju pomoć države u obliku prenosa resursa Društvu po osnovu ispunjenih izvesnih uslova u prošlosti ili budućnosti koji se odnose na poslovne aktivnosti Društva. Ona isključuju one oblike državne pomoći koji se ne mogu u razumnoj meri vrednosno iskazati kao i transakcije sa državom koje se ne mogu razlikovati od uobičajenih poslovnih transakcija Društva. Državna davanja se priznaju kada postoji opravdano uverenje da će se Društvo pridržavati uslova povezanih sa davanjima i da će davanje biti primljeno.

Državno davanje se priznaje kao prihod tokom perioda neophodnih za sučeljavanje, na sistematskoj osnovi, sa povezanim troškovima koje treba pokriti iz tog prihoda.

Državno davanje koje se prima kao nadoknada za nastale rashode ili gubitke ili u svrhu pružanja direktne finansijske podrške Društvu sa kojom nisu povezani budući troškovi se priznaje kao prihod perioda u kojem se prima.

Državna davanja povezana sa sredstvima, uključujući nemonetarna davanja po fer vrednosti, iskazuju se u bilansu stanja ili kao odloženi prihod po osnovu davanja, ili oduzimanjem iznosa davanja prilikom izračunavanja knjigovodstvene vrednosti sredstva.

5. Ključne računovodstvene procene

Preduzeće pravi procene i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Rezultirajuće računovodstvene procene će, po definiciji, retko biti jednake ostvarenim rezultatima. Rukovodstvo koristi sledeće procene prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja.

Obezbvredjenje nefinansijske imovine

Na dan izveštavanja, rukovodstvo Preduzeća analizira vrednosti po kojima su prikazana Nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema Preduzeća. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezbvredjeno, nadoknadivi iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezbvredjenja. Ukoliko je nadoknadivi iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknadive vrednosti.

Obezbvredjenje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja

Društvo obračunava obezbvredjenje sumnjivih potraživanja na osnovu procenjenih gubitaka koji nastaju jer korisnici usluga i ostali dužnici nisu u mogućnosti da izvrše tražena plaćanja. U proceni odgovarajućeg iznosa gubitka od obezbvredjenja za sumnjiva potraživanja, Društvo se oslanja na starost potraživanja, ranije iskustvo sa otpisom, bonitet kupaca i promene u uslovima plaćanja. Ovo zahteva procene vezane za buduće ponašanje kupaca i time izazvane buduće naplate u gotovini

Rezervisanja po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova i jubilarnih nagrada utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i budućih povećanja naknade po odlasku u penziju. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene.

Rezervisanje po osnovu sudskih sporova

Preduzeće je uključeno u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Pravni sektor Preduzeća procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Pitanja koja su ili potencijalne obaveze ili ne zadovoljavaju kriterijume za rezervisanje se obelodanjuju, osim ako je verovatnoća odliva resursa koji sadrže ekonomske koristi veoma mala.

Odložena poreska sredstva

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve neiskorišćene poreske kredite do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se neiskorišćeni poreski krediti mogu iskoristiti. Značajna procena od strane rukovodstva Preduzeća je neophodna da bi se utvrdio iznos odloženih poreskih sredstava koja se mogu priznati, na osnovu perioda nastanka i visine budućih oporezivih dobitaka i strategije planiranja poreske politike.

Korisni vek upotrebe nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme

Nematerijalna imovina i nekretnine, postrojenja i oprema se amortizuju tokom njihovog korisnog veka upotrebe. Korisni vek upotrebe se zasniva na proceni dužine perioda u kome će sredstvo generisati prihode. Procenu periodično vrši Rukovodstvo Preduzeća i vrši odgovarajuće izmene, ukoliko se za tim javi potreba.

Fer vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o fer vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se fer vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. I pored navedenog, ova problematika u Društvu nije zanemarena, već rukovodstvo vrši kontinuirane procene, uvažavajući rizike, i kada se proceni da je nadoknadiva (fer ili upotrebna) vrednost sredstava u poslovnim knjigama Društva precenjena, vrši se ispravka vrednosti.

BILANS USPEHA**6. Poslovni prihodi**

Struktura poslovnih prihoda u posmatranom periodu je sledeća:

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Prihodi od prodaje robe	1,161,658	927,946
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	1,193,781	1,111,916
Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	7,000	12,455
Povećanje vrednosti zaliha nedovršenih I gotovih proizvoda		940
Smanjenje vrednosti zaliha nedovršenih I gotovih proizvoda	(940)	-
Ostali poslovni prihodi	58,664	57,599
Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine (osim finansijske)	2,275	1,286
UKUPNO	2,422,438	2,112,142

Prihodi od prodaje robe u posmatranom periodu odnose se na:

Struktura prihoda od prodaje robe	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu:		
a) Prihodi od prodaje robe matičnom i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	-	-
b) Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim licima na domaćem tržištu		-
c) Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1,161,658	927,946
UKUPNO - prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	1,161,658	927,946

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga u posmatranom periodu odnose se na:

Struktura prihoda od prodaje proizvoda i usluga	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu:		
a) Prihodi od prodaje proizvoda i usluga matičnom i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu		-
b) Prihodi od prodaje proizvoda i usluga ostalim povezanim licima na domaćem tržištu		724
c) Prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1,193,781	1,111,192
UKUPNO - prihodi od prodaje proizvoda i usluga na domaćem tržištu	1,193,781	1,111,916

Prihodi od aktiviranja učinaka i robe u posmatranom periodu odnose se na:

Struktura prihoda od aktiviranja učinaka i robe	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje robe za sopstvene potrebe	-	-
Prihodi od aktiviranja ili potrošnje proizvoda i usluga za sopstvene potrebe	7,000	12,455
UKUPNO	7,000	12,455

Prihodi od ostalih poslovnih prihoda u posmatranom periodu odnose se na:

Struktura ostalih poslovnih prihoda	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.:		
a) Prihodi od premija, subvencija, dotacija, regresa, kompenzacija i povraćaja poreskih dažbina	44,435	46,539
b) Prihodi po osnovu uslovljenih donacija	-	-
c) Prihodi od donacija, dotacija, subvencija i sl. iz republičkog budžeta	-	-
d) Prihodi od donacija, dotacija, subvencija i sl. iz budžeta autonomne pokrajine ili lokalne samoupravne	-	-
e) Prihodi od donacija, dotacija i sl. od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	-	-
f) Prihodi od donacija, dotacija i sl. od domaćih privrednih društava, preduzetnika i drugih pravnih lica	-	-
g) Prihodi od donacija, dotacija i sl. od fizičkih lica iz zemlje i inostranstva	-	-
h) Ostali prihodi od donacija, dotacija, subvencija i sl.	-	-
Svega - Prihodi od premija, subvencija, dotacija, donacija i sl.	44,435	46,539
Drugi poslovni prihodi:		
Prihodi od zakupa:		
a) Prihodi od zakupa od matičnog, zavisnih i ostali povezanih pravnih lica	-	-
b) Prihodi od zakupa u zemlji	7,083	8,727
c) Prihodi od zakupa u inostranstvu	-	-
Svega - prihodi od zakupa	7,083	8,727
Prihodi od članarina	-	-
Prihodi od tantijema i licencnih naknada	-	-
Prihodi od članskih doprinosa	-	-
Prihodi po posebnim propisima iz budžeta	-	-
Prihodi po posebnim propisima iz ostalih izvora	-	-
Ostali poslovni prihodi od matičnih, zavisnih i ostalih povezanih pravnih lica	-	-
Ostali poslovni prihodi	7,146	2,333
Svega - Drugi poslovni prihodi	14,229	11,060
UKUPNO	58,664	57,599

Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine (osim finansijske) u posmatranom periodu odnose se na:

Struktura prihoda od usklađivanja vrednosti imovine (osim finansijske)	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Prihodi od usklađivanja vrednosti bioloških sredstava		
Prihodi od usklađivanja vrednosti nematerijalne imovine		
Prihodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme		
Prihodi od usklađivanja vrednosti zaliha	2,275	1,286
Prihodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine		
UKUPNO	2,275	1,286

7. Poslovni rashodi

Struktura poslovnih rashoda u posmatranom periodu je sledeća:

Struktura poslovnih rashoda	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Nabavna vrednost prodate robe	1,025,685	795,801
Troškovi materijala, goriva i energije	351,303	314,150
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	767,631	654,397
Troškovi amortizacije	171,365	181,815
Rashodi od usklađivanja vrednosti (osim finansijske)	1,851	663
Troškovi proizvodnih usluga	83,833	71,120
Troškovi rezervisanja	13,966	57,664
Nematerijalni troškovi	69,952	74,863
UKUPNO	2,485,586	2,150,473

Nabavna vrednost prodane robe u posmatranom periodu je sledeća:

Struktura nabavne vrednosti prodane robe	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Nabavna vrednost prodane robe matičnom, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima		
Nabavna vrednost prodane robe na domaćem tržištu	1,025,685	795,801
Nabavna vrednost prodane robe na inostranom tržištu		
UKUPNO	1,025,685	795,801

Troškovi materijala, goriva i energije u posmatranom periodu su sledeći:

Struktura troškova materijala, goriva i energije	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Nabavka materijala	-	-
Troškovi materijala za izradu	886	1,270
Troškovi ostalog materijala (režijskog)	90,442	96,660
Troškovi goriva i energije	250,634	205,631
Troškovi rezervnih delova	9,341	10,589
UKUPNO	351,303	314,150

Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi potiču od:

Struktura troškova zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Troškovi zarada i naknada zarada (bruto)	598,114	522,993
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada	91,447	84,968
Ostali lični rashodi i naknade:		
Troškovi naknada po ugovoru o delu	1,062	573
Troškovi naknada po autorskim ugovorima		-
Troškovi naknada po ugovoru o privremenim i povremenim poslovima		-
Troškovi naknada fizičkim licima po osnovu ostalih ugovora	2,747	2,718
Troškovi naknada direktoru odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	2,222	2,248
Troškovi angažovanja zaposlenih preko agencija i zadruga		-
Ostali lični rashodi i naknade	72,039	40,897
Svega - Ostali lični rashodi i naknade	78,070	46,436
UKUPNO	767,631	654,397

Troškovi amortizacije u posmatranom periodu potiču od:

Struktura troškova amortizacije	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Amortizacija nematerijalnih ulaganja	3,141	2,201
Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme	168,224	179,614
UKUPNO	171,365	181,815

Rashodi od usklađivanja vrednosti imovine (osim finansijske) potiču od:

Struktura rashoda od usklađivanja vrednosti imovine (osim finansijske)	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Rashodi od usklađivanja vrednosti bioloških sredstava	-	-
Rashodi od usklađivanja vrednosti nematerijalne imovine	-	-
Rashodi od usklađivanja vrednosti nekretnina, postrojenja i opreme	-	-
Rashodi od usklađivanja vrednosti zaliha	1,851	663
Rashodi od usklađivanja vrednosti ostale imovine	-	-
UKUPNO	1,851	663

Troškovi proizvodnih usluga imaju sledeću strukturu:

Struktura troškova proizvodnih usluga	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Troškovi usluga na izradi učinaka		-
Troškovi transportnih usluga	24,570	17,716
Troškovi usluga održavanja	27,363	25,081
Troškovi zakupa	4,888	4,339
Troškovi sajмова		-
Troškovi reklame i propagande	1,406	984
Troškovi istraživanja		-
Troškovi razvoja koji se ne kapitalizuju		-
Troškovi ostalih proizvodnih usluga	25,606	23,000
UKUPNO	83,833	71,120

Troškovi rezervisanja odnose se na:

Struktura troškova rezervisanja	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Troškovi rezervisanja za garantni rok	-	-
Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	-	-
Troškovi rezervisanja za zadržane kaucije i depozite	-	-
Rezervisanja za troškove restrukturiranja	-	-
Troškovi rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	8,494	7,333
Troškovi ostalih rezervisanja	5,472	50,331
UKUPNO	13,966	57,664

Struktura nematerijalnih troškova je sledeća:

Struktura nematerijalnih troškova	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Troškovi neproizvodnih usluga	25,963	29,042
Troškovi reprezentacije	2,464	4,524
Troškovi premija osiguranja	8,528	8,521
Troškovi platnog prometa	4,666	4,070
Troškovi članarina	2,252	2,199
Troškovi poreza i naknada	18,757	16,504
Troškovi doprinosa		-
Ostali nematerijalni troškovi	7,322	10,003
UKUPNO	69,952	74,863

8. Finansijski prihodi

U posmatranom periodu nastali su sledeći finansijski prihodi:

Struktura finansijskih prihoda	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Finansijski prihodi iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim licima	10,596	-
Prihodi od kamata	26,552	20,753
Pozitivne kursne razlike i pozitivni efekti valutne klauzule	462	1,130
Ostali finansijski prihodi	91	33
UKUPNO	37,701	21,916

9. Finansijski rashodi

Struktura finansijskih rashoda u posmatranom periodu je sledeća:

Struktura finansijskih rashoda	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Finansijski rashodi iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim licima	-	-
Rashodi kamata	42,810	27,344
Negativne kursne razlike i negativni efekti valutne klauzule		2
Ostali finansijski prihodi	58	28
UKUPNO	42,868	27,374

10. Prihodi od usklađivanja vrednosti finansijske imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Struktura prihoda od usklađivanja vrednosti finansijske imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u posmatranom periodu je sledeća:

Struktura prihoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Prihodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i hartija od vrednosti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat	-	-
Prihodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	-	25,628
Prihodi od usklađivanja vrednosti finansijskih derivata i finansijskih sredstava koja se iskazuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	-	-
UKUPNO	0	25,628

11. Rashodi od usklađivanja vrednosti finansijske imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Struktura rashoda od usklađivanja vrednosti finansijske imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha u posmatranom periodu je sledeća:

Struktura rashoda od usklađivanja vrednosti ostale imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz bilans uspeha	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Rashodi od usklađivanja vrednosti dugoročnih finansijskih plasmana i drugih hartija od vrednosti koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat		-
Rashodi od usklađivanja vrednosti potraživanja i kratkoročnih finansijskih plasmana	10,285	21,180
Rashodi od usklađivanja vrednosti finansijskih derivata i finansijskih sredstava koja se iskazuju po fer vrednosti kroz Bilans uspeha		-
UKUPNO	10,285	21,180

12. Ostali prihodi

Ostali prihodi odnose se na:

Struktura ostalih prihoda	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Dobici od prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	-	-
Dobici od prodaje bioloških sredstava	-	-
Dobici od prodaje učešća i hartija od vrednosti	-	-
Dobici od prodaje materijala	-	-
Viškovi	804	885
Naplaćena otpisana potraživanja		-
Prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog rezultata		-
Prihodi od smanjenja obaveza		-
Prihodi od ukidanja dugoročnih i kratkoročnih rezervisanja	790	4,307
Ostali nepomenuti prihodi	8,820	5,103
UKUPNO	10,414	10,295

13. Ostali rashodi

Ostali rashodi odnose se na:

Struktura ostalih rashoda	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja i opreme	225	299
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje bioloških sredstava		-
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje učešća u kapitalu i hartija od vrednosti		-
Gubici od prodaje materijala		-
Manjkovi	13	308
Rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, koji ne ispunjavaju uslove da se iskažu u okviru ostalog rezultata (sveobuhvatnog dobitka ili gubitka)		-
Rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja	32	84
Rashodi po osnovu rashodovanja zaliha		3,171
Ostali nepomenuti rashodi	17,282	21,881
UKUPNO	17,552	25,743

14. Pozitivan/negativan neto efekat na rezultat po osnovu dobitaka poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih perioda

Struktura pozitivanog/negativnog neto efekta na rezultat po osnovu dobitka/gubitka poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih perioda	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Pozitivan neto efekat na rezultat po osnovu dobitka poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih perioda	408	0
Negativan neto efekat na rezultat po osnovu gubitka poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih perioda	1,003	250
UKUPNO	-595	-250

15. Dobitak/gubitak pre oporezivanja i neto dobitak/gubitak

Grupa računa	Struktura dobitka/(gubitka) pre oporezivanja i neto dobitka/(gubitka)	u 000 dinara	
		01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
60 do 65 i 68 osim 683, 685 i 686	Poslovni prihodi	2,422,438	2,112,142
50 do 55 i 58 osim 583, 585 i 586	Poslovni rashodi	2,485,586	2,150,473
	Poslovni dobitak/(gubitak)	-63,148	-38,331
66	Finansijski prihodi	37,701	21,916
56	Finansijski rashodi	42,868	27,374
	Dobitak/(gubitak) iz finansiranja	-5,167	-5,458
683, 685 i 686	Prihodi od usklađivanja vrednosti finansijske imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	0	25,628
67	Ostali prihodi	10,414	10,295
583, 585 i 586	Rashodi od usklađivanja vrednosti finansijske imovine koja se iskazuje po fer vrednosti kroz Bilans uspeha	10,285	21,180
57	Ostali rashodi	17,552	25,743
	Dobitak/(gubitak) po osnovu ostalih prihoda i rashoda i prihoda i rashoda od usklađivanja vrednosti finansijske imovine koja se iskazuje po fer vrednosti	-17,423	-11,000
6 osim 69-59	UKUPNI PRIHODI	2,470,553	2,169,981
5 osim 59-69	UKUPNI RASHODI	2,556,291	2,224,770
	Dobitak/(gubitak) iz redovnog poslovanja pre oporezivanja	-86,333	-55,039
69-59	Pozitivan neto efekat na rezultat po osnovu dobitka poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih perioda		0
59-69	Negativan neto efekat na rezultat po osnovu gubitka poslovanja koje se obustavlja, promena računovodstvenih politika i ispravki grešaka iz ranijih perioda	595	250
	DOBITAK/(GUBITAK) PRE OPOREZIVANJA	-85,738	-54,789
721	Poreski rashod perioda		7,635
722 (dugov. saldo)	Odloženi poreski rashod perioda		
722 (potr. saldo)	Odloženi poreski prihod perioda	19,170	28,156
	NETO DOBITAK/(GUBITAK)	-67,163	-34,518
6 sa 69-59	UKUPNI PRIHODI	2,470,553	2,169,981
5 sa 59-69	UKUPNI RASHODI	2,556,291	2,224,770

16. Porez na dobitak

Komponente poreza na dobitak:

Porez na dobitak	u 000 dinara	
	01.01-31.12.23.	01.01-31.12.22.
Poreski rashod perioda		7,635
Odloženi poreski rashodi perioda		
Odloženi poreski prihodi perioda	19,170	28,156

BILANS STANJA

17. Nematerijalna imovina

u 000 dinara

Struktura nematerijalne imovine	Ulaganja u razvoj	Koncesije, patenti, licence, softver I ostala slicna prava Ko 011	Nematerijalna imovina Softver I ostala prava Ko 012	Nematerijalna ulaganja u pripremi Ko 016 015	Ukupno
Nabavna vrednost					
Stanje 01.01.2023. godine		4,955	24,370	7,002	36,327
Povećanje:		1,397	3,095	4,493	8,985
Nove nabavke				4,493	4,493
Prenos sa ulaganja u pripremi		1,398	3,095		4,493
Smanjenje:		741		4,493	5,234
Otuđenje i rashodovanje		741			741
Prenos sa ulaganja u pripremi				4,493	4,493
Ostala povećanja/(smanjenja)					
Stanje 31.12.2023. godine		5,611	27,465	7,002	40,078
Ispravka vrednosti					
Stanje 01.01.2023. godine		3,389	10,864	7,002	21,255
Povećanje:		1,009	2,132		3,141
Amortizacija		1,009	2,132		3,141
Smanjenje:		741			741
Rashodovanje		741			741
Stanje 31.12.2023. godine		3,657	12,996	7,002	23,655
Neotpisana vrednost					
Stanje 31.12.2022. godine		1,566	13,506		15,072
Stanje 31.12.2023. godine		1,954	14,469		16,423

Redovnim godišnjim popisom na dan 31.12.2023. rashodovana je nematerijalna imovina nabavne vrednosti RSD 741 hiljada, otpisane vrednosti RSD 741 hiljada i sadašnje vrednosti RSD 0,00 hiljada.

Preduzeće u okviru nematerijalne imovine izkazuje veći broj sredstava ukupne nabavne vrednosti u iznosu od RSD 9.746 hiljada koje su celini računovodstveno amortizovane tj. bez sadašnje knjigovodstvene vrednosti.

18. Nekretnine, postrojenja i oprema

U 000 dinara

Struktura nekretnina, postrojenja i opreme	Gradjevinsko zemljište 021	Gradjevinski objekti 022	Investicione nekretnine 024	Postrojenja i oprema 023	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema 026	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi 027	Ulaganje na tuđim osnovnim sredstvima 0280	Ukupno
Nabavna vrednost								
Stanje na dan 01.01.2023. godine	104,484	3,799,380	97,892	1,223,974	1,574	805,791	12,599	6,045,694
Povećanje:		58,200	2,158	1,793		16,899		108,404
Nove nabavke u toku godine						16,899		16,899
Prenos sa ulaganja u pripremi		4,700	2,158	29,354				36,212
Prenos sa konta na konto		52,751						52,751
Efekat revalorizacije 2019		6,637						6,637
Donos sa Angrokoma		749		1,793				2,542
Smanjenje:	3,350		75,780	6,498		36,212		121,840
Rashodovanje				6,416				6,416
Otudjenje	3,350		23,029					26,379
Donacija				82				82
Prenos sa invest.na opremu						29,354		29,354
Prenos sa konta na konto			52,751			2,158		54,909
Prenos sa invest.na gradj.objek						4,700		4,700
Stanje na dan 31.12.2023. godine	101,134	3,864,217	24,270	1,219,269	1,574	786,478	12,599	6,075,107
Ispravka vrednosti								
Stanje na dan 01.01.2023. godine		1,770,862	42,155	752,365	606		12,056	2,578,044
Povećanje:		106,620	2,759	85,143			35	194,557
Amortizacija		80,964	2,759	84,466			35	168,224
Donos sa Angrokoma		99		677				776
Prenos sa konta na konto		25,557						25,557
Smanjenje:			40,217	6,300				46,517
Prenos sa konta na konto			25,556					25,556
Rashod na kraju godine				6,228				6,228
Otudjenje			14,661					14,661
Efekat revalorizacije 2019		13,872						13,872
Donacija				72				72
Stanje na dan 31.12.2023. godine		1,877,482	4,697	831,208	606		12,091	2,712,212
Neotpisana vrednost								
Stanje na dan 31.12.2022. godine	104,484	2,028,518	55,737	471,609	968	805,791	543	3,467,650
Stanje na dan 31.12.2023. godine	101,134	1,986,735	19,573	388,061	968	786,478	508	3,362,895

Procena fer vrednosti zemljišta i građevinskih objekata izvršena je na dan 31.12.2019. godine . Procenu je izvršilo preduzeće RSM Advisory DOO.

Redovnim godišnjim popisom na dan 31.12.2023. godine izvršen je rashod opreme nabavne vrednosti RSD 6.416 hiljada i ispravke vrednosti RSD 6.228 hiljada. Sadašnje vrednosti 187 hiljada.

Ulaganja u toku 2023. godine na poziciji nekretnine postrojenja i oprema u pripremi iznosi 53.110 hiljada a aktivirano je RSD 36.212. .

Preduzeće u okviru Nekretnina postrojenja i opreme izkazuje veći broj sredstava ukupne nabavne vrednosti u iznosu od RSD 450.689 hiljada koje su celini računovodstveno amortizovane tj. bez sadašnje knjigovodstvene vrednosti.

Procena fer vrednosti investicionih nekretnina izvršena je na dan 31.12.2019. godine . Procenu je izvršilo preduzeće RSM Advisory DOO.

Na dan 31.12.2023. Izvršeno je isknjiženje investicionih nekretnina u ukupnom iznosu od RSD 8.367 hiljada sadasnje vrednosti .Pomenuti objekti su preneti u vlasništvo Grada Vršca. Određene objekte koji su knjigovodstveno evidentirani na investicionim nekretninama više ne izdajemo u zakup, te je izvršena njihova reklasifikacija na gradjevinske objekte u iznosu od 27.195 hiljada sadašnje vrednosti. Prenete nekretnine sveli smo na fer procenjenju vrednost i uvećali smo revalorizacione rezerve u iznosu od 20.509 hiljada.

Procenjena vrednost investicionih nekretnina kao i kretanje promena na investicionim nekretninama prikazano je na sledećij tabeli:

Naziv objekta	Procenjena vrednost			Knjigovodstveno stanje pre popisa			Prenos na građevinske objekte			Isknjiženje iz poslovnih knjiga			Investicione nekretnine			RAZLIKE U PROCENI Z 2019		
	Nabavna vrednost	Ispravka vrednosti	Sadašnja vrednost	Nabavna vrednost	Ispravka vrednosti	Sadašnja vrednost	Nabavna vrednost	Ispravka vrednosti	Sadašnja vrednost	Nabavna vrednost	Ispravka vrednosti	Sadašnja vrednost	Nabavna vrednost	Ispravka vrednosti	Sadašnja vrednost	Nabavna vrednost	Ispravka vrednosti	Revalorizacija
Zelena pijaca - šest lokala	18.364	2.395	15.968	12.461	8.155	4.306	12.461	8.155	4.306	0	0	0	0	0	0	5.902	-5.760	11.662
Magacin-Hladnjača Đ.Daničića	21.181	4.888	16.293	10.395	5.628	4.767	0	0	0	10.395	5.628	4.767	0	0	0	0	0	0
Zelena pijaca 5 - osam lokala	7.480	680	6.800	8.291	3.351	4.940	8.291	3.351	4.940	0	0	0	0	0	0	-811	-2.671	1.860
Poslovna zgrada Đ.Ovejića 28	30.329	6.369	23.960	30.780	13.672	17.107	30.780	13.672	17.107	0	0	0	0	0	0	-451	-7.303	6.852
Sterijina 41 - lokal	5.745	1.149	4.596	4.362	1.608	2.754	0	0	0	4.362	1.608	2.754	0	0	0	0	0	0
Upravna zgrada u Mesiću	3.216	2.240	976	1.219	379	841	1.219	379	841	0	0	0	0	0	0	1.997	1.861	135
Podvršanska bb - montažni objekat	6.033	1.207	4.826	2.078	1.782	297	0	0	0	2.078	1.782	297	0	0	0	0	0	0
Kosmajaska bb - montažni objekat	12.336	2.467	9.869	5.173	4.675	497	0	0	0	5.173	4.675	497	0	0	0	0	0	0
Kuštilj - montažni objekat	3.769	754	3.015	1.021	968	53	0	0	0	1.021	968	53	0	0	0	0	0	0
Kiosci				14.368	4.288	10.080	0	0	0	0	0	0	14.368	4.288	10.080	0	0	0
Grobnice				9.902	410	9.492	0	0	0	0	0	0	9.902	410	9.492	0	0	0
Ukupno:	108.453	22.149	86.303	100.050	44.916	55.134	52.751	25.557	27.194	23.029	14.661	8.368	24.270	4.698	19.572	6.637	-13.873	20.509

U vezi sa investicionim nekretninama, sledeći iznosi priznati su u bilansu uspeha:

Prihodi i troškovi u vezi investicionih nekretnina koji su priznati u Bilansu uspeha (po svakoj investicionoj nekretnini)	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Grobnice	1,069	1,082
Zakupnine na robnoj pijaci	6,014	0
Zgrada autobuske stanice Plandište		0
Zgrada autobuske stanice Alibunar		0
Zgrada autobuske stanice B.Karlovac		0
Zelena pijaca - osam lokala		5,343
Zelena pijaca - šest lokala		670
Kuštilj - montažni objekat		0
Kosmajaska bb		1,631
Prihodi od zakupnina	7,083	8,726
Grobnice	126	127
Zgrada autobuske stanice Plandište		0
Zgrada autobuske stanice Alibunar		0
Zgrada autobuske stanice B.Karlovac		0
Zelena pijaca - osam lokala		732
Zelena pijaca - šest lokala		152
Kuštilj - montažni objekat		67
Kosmajaska bb		435
Direktni troškovi poslovanja koji proističu iz investicionih nekretnina koje su generisale prihod od zakupnine u toku godine	126	1,513

19. Dugoročni finansijski plasmani i dugoročna potraživanja

Dugoročni finansijski plasmani odnose se na:

Struktura dugoročnih finansijskih plasmana i dugoročnih potraživanja	u 000 dinara					
	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Učešća u kapitalu pravnih lica (osim učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća)	72,221	-72,220	1	77,238	-77,013	225
Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća			0			0
Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u zemlji	1,850		1,850			0
Dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima i dugoročna potraživanja od tih lica u inostranstvu			0			0
Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u zemlji			0			0
Dugoročni plasmani (dati krediti i zajmovi) u inostranstvu			0			0
Dugoročna finansijska ulaganja (hartije od vrednosti koje se vrednuju po amortizovanoj vrednosti)			0			0
Otkupljene sopstvene akcije i otklupljeni sopstveni udeli			0			0
Ostali dugoročni finansijski plasmani i ostala dugoročna potraživanja			0			0
UKUPNO	74,071	-72,220	1,851	77,238	77,013	225

Učešća u kapitalu pravnih lica (osim učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća) u iznosu od RSD 77.238 hiljada prikazana su u sledećoj tabeli.

Učešća u kapitalu pravnih lica (osim učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća)	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Učesca u kapitalu zavisnih pravnih lica	1	
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima	72,220	77,238
Učešća u kapitalu ostalih pravnih lica i dugoročne hartije od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat		
Svega	72,221	77,238
Ispravka vrednosti	-72,220	-77,013
UKUPNO	1	225

Učešće u kapitalu pravnih lica i zajedničkim poduhvatima potiču od:

Struktura učešća u kapitalu (osim učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća)	% učešća	u 000 dinara	
		31.12.2023.	31.12.2022.
Učešća u kapitalu pridruženih pravnih lica i zajedničkim poduhvatima			
Eco Resources	0.00%	-	4,793
Veterinarska ambulanta Drugi Oktobar-Vršac	100.00%	1	
Centar Millennium	3.88%	72,220	72,220
Angrokom DOO u likvidaciji	0,00%		225
Svega učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica - bruto		72,221	77,238
Ispravka vrednosti		-72,220	-77,013
Svega učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica - neto		1	225
UKUPNO		1	225

Dugoročni finansijski plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji potiču od::

Struktura dugoročnih plasmana matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Veterinarska ambulanta Drugi Oktobar-Vršac	1,850	
Svega dugoročni plasmani matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	1,850	-

Ostali dugoročni finansijski plasmani i ostala dugoročna potraživanja u posmatranom periodu su:

Ostali dugoročni finansijski plasmani i ostala dugoročna potraživanja	u 000 dinara					
	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Ostali dugoročni finansijski plasmani:						
a) Dugoročni dati stambeni krediti zaposlenima			-			-
b) Obveznice devizne štednje			-			-
c) Dugoročni oročeni depoziti			-			-
d) Depoziti za garancije banaka			-			-
e) Ostali dugoročni finansijski plasmani			-			-
Svega - Ostali dugoročni finansijski plasmani	-	-	-	-	-	-
Potraživanja po osnovu prodaje na robni kredit			-			-
Potraživanja po osnovu jemstva			-			-
Sporna i sumnjiva potraživanja	3,080	-3,080	0	3,080	-3,080	-
Ostala dugoročna potraživanja			0			-
UKUPNO	3,080	-3,080	0	3,080	-3,080	-

20. Odložena poreska sredstava

Kretanje na računu odloženih poreskih sredstava u posmatranom periodu je sledeće:

Kretanje promena na odloženim poreskim sredstvima	u RSD 000	
	u 000 dinara	
	31.12.2023	31.12.2022
Stanje na početku godine		
Povećanje po osnovu rezervisanja za sudske sporove	659	7,387
Smanjenje po osnovu rezervisanja za sudske sporove		
Smanjenje po osnovu - neplaćeni javni prihodi		
Povećanje po osnovu neplaćanih javnih prihoda	2	
Smanjenje po osnovu rezervisanja za otpremnine		- 1,093
Povećanje po osnovu prebijanja sa poreskim obavezama		
Povećanje po osnovu rezervisanja za otpremnine	1,053	
Smanjenje po osnovu prebijanja sa poreskim obavezama	- 1,657	- 6,259
Povećanje po osnovu prebijanja sa poreskim obavezama		
Procenjeno umanjenje/uvećanje poreza za neiskorišćeni poreski kredit	- 57	- 35
Stanje na kraju godine	0	0

21. Zalihe

U okviru zaliha bilansirane su sledeće pozicije:

Struktura zaliha	u 000 dinara					
	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar	149,811	-54,464	95,347	150,575	-53,595	96,980
Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi			0	940	0	940
Roba	7,497	-2,872	4,625	6,749	-3,413	3,336
Plaćeni avansi za zalihe i usluge u zemlji	3,595		3,595	1,874	0	1,874
Plaćeni avansi za zalihe i usluge u inostranstvu			0	0	0	0
Stalna imovina koje se drži za prodaju i prestanak poslovanja			0	0	0	0
UKUPNO	160,903	-57,336	103,567	160,138	-57,008	103,130

U okviru zaliha materijala, rezervnih delova, alata i sitnog inventara iskazani su:

Struktura materijala, rezervnih delova, alata i sitnog inventara	u 000 dinara					
	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Obračuna nabavne vrednosti zaliha materijala, rezervnih delova, alata i sitnog inventara			0	0	0	0
Materijal	82,438	-8,349	74,089	82,959	-9,068	73,891
Rezervni delovi	16,990	-2,385	14,605	17,759	-2,222	15,537
Alat i sitan inventar	50,383	-43,731	6,652	49,857	-42,305	7,552
Materijal, rezervni delovi, alat i sitan inventar u obradi, doradi i manipulaciji			0			0
UKUPNO	149,811	-54,465	95,346	150,575	-53,595	96,980

22. Potraživanja po osnovu prodaje

Potraživanja po osnovu prodaje odnose se na:

Struktura potraživanja po osnovu prodaje	u 000 dinara					
	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Kupci u zemlji	540,009	-182,008	358,001	454,530	-173,824	280,706
Kupci u inostranstvu	0		0	0		0
Potraživanje od matičnog, zavisnih i ostalih povezanih lica u zemlji:						
a) Kupci u zemlji - matično i zavisna pravna lica	0		0	0		0
b) Kupci u zemlji - ostala povezana lica	0		0			0
Svega potraživanje od matičnog, zavisnih i ostalih povezanih lica u zemlji	0	0	0	0	0	0
Potraživanje od matičnog, zavisnih i ostalih povezanih lica u inostranstvu:						
a) Kupci u inostranstvu - matično i zavisna pravna lica	0		0	0		0
b) Kupci u inostranstvu - ostala povezana lica	0		0	0		0
Svega potraživanja od matičnog, zavisnih i ostalih povezanih lica u inostranstvu	0	0	0	0	0	0
Ostala potraživanja po osnovu prodaje - posebne parking karte	23,006	-17,108	5,897	17,967	-14,990	2,977
UKUPNO	563,015	-199,116	363,898	472,497	-188,814	283,683

Struktura potraživanja od kupaca u zemlji je sledeća:

Struktura potraživanja kupaci u zemlji	u 000 dinara					
	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Kupci u zemlji - pravna lica	209,665	-65,429	144,236	161,962	-64,278	97,684
Kupci u zemlji - fizička lica	301,136	-103,485	197,651	270,900	-102,852	168,048
Kupci u zemlji - pogrebne usluge fizička lica	29,208	-13,094	16,114	21,668	-6,694	14,974
UKUPNO	540,009	-182,008	358,001	454,530	-173,824	280,706

Društvo primenjuje grupnu procenu obračuna ispravke vrednosti za potrebe odmeravanja kreditnih gubitaka, odnosno ispravki vrednosti kod potraživanja od trećih lica u koja spadaju potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu.

Prilikom obračuna ispravke vrednosti potraživanja kod kupaca – pravna lica, efekat na bilans uspeha je na teret rashoda za iznos RSD 1.740 hiljada. Saldo ispravke vrednosti kupaca – pravna lica na dan 31.12.2023. godine nakon ukidanja indirektnih otpisa potraživanja iznosi RSD 65.429 hiljada dinara i sastoji se iz ispravke vrednosti:

- kupaca u zemlji pravnih lica –sumljiva i sporna RSD 49.118 hiljada dinara koja su u celosti indirektno otpisana i
- kupaca u zemlji pravnih lica RSD 16.311 hiljada dinara koja su otpisana na način kako je prikazano u sledećoj tabeli

Ispravka vrednosti potraživanja na dan 31.12.2023. godine

Корпа	Горња граница	Roll rate	LGD	%ECL	Бруто потраживања	ECL - салдо ИВ
1	0	0.00%	35.19%	0.00%	91,490,343	-
2	30	0.00%	35.19%	0.00%	12,269,082.51	-
3	60	0.00%	35.19%	0.00%	2,722,598.24	-
4	90	0.00%	35.19%	0.00%	1,318,236	0
5	120	0.06%	35.19%	0.02%	1,675,082	343
6	150	52.29%	35.19%	18.40%	1,457,994.23	268,261
7	180	53.05%	35.19%	18.67%	830,860.36	155,109
8	210	53.70%	35.19%	18.90%	701,865.64	132,629
9	240	54.16%	35.19%	19.06%	1,354,282.80	258,095
10	270	55.73%	35.19%	19.61%	1,417,250.05	277,945
11	300	56.77%	35.19%	19.98%	1,720,410.83	343,717
12	330	57.63%	35.19%	20.28%	1,680,392.06	340,768
13	360	60.19%	35.19%	21.18%	1,524,621.95	322,935
14		100.00%	35.19%	35.19%	40,385,451.91	14,211,641
		10.16%			160,548,471.80	16,311,442

Prilikom obračuna ispravke vrednosti potraživanja kod kupaca – fizička lica, sva potraživanja starija od 365 dana u celosti su indirektno otpisana, dok je na ostali iznos potraživanja primenjen procenat od 0,2%. Efekat na bilans uspeha kod kupaca u zemlji – fizička lica je na teret ostali rashoda za iznos od RSD 1.248 hiljada. Saldo ispravke vrednosti kupaca – fizička lica na dan 31.12.2023. godine nakon izvršenog indirektnog otpisa potraživanja iznosi RSD 103.485 hiljada.

Prilikom obračuna ispravke vrednosti potraživanja kod kupaca – pogrebne usluge, efekat na bilans uspeha je na teret rashoda za iznos RSD 6.400 hiljada. Saldo ispravke vrednosti kupaca- pogrebnih usluga iznosi RSD 13.094 hiljada.

Starosna struktura potraživanja od kupaca – pravna lica je sledeća:

Starosna struktura kupci u zemlji	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Nedospelo	44,390	39,952
Do 60 dana	62,091	22,227
Do 365 dana	21,198	21,788
Od 1 do 2 godine	11,253	16,453
Od 2 do 3 godine	8,485	19,573
Preko 3 godine	62,248	41,969
UKUPNO	209,665	161,962

Potraživanja od najvećih kupaca –prikazana su u sledećoj tabeli:

Potraživanja od kupaca u zemlji	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Kupci u zemlji pravna lica		
Hemofarm Vršac	41,969	7,202
Grad Vršac	4,529	3,255
Swisslion	15,249	1,692
Opšta bolnica	4,814	10,017
Frezenius Medical Care	624	1,322
Psihijatrijska bolnica DR Slavoljub Bakalović	1,397	1,005
Centar Millennium AD	30,876	21,338
Žitobanat DOO Vršac	192	167
Predškolska ustanova Čarolija	440	1,260
Grad Vršac - komunalne	532	276
Ostali - pravna lica	109,043	114,428
Kupci u zemlji pravna lica (bruto)	209,665	161,962
Ispravka vrednosti	-65,429	-64,278
Kupci u zemlji fizička lica		
Kupci fizička lica - komunalne usluge i gas	301,136	270,900
Kupci fizička lica - groblje	29,208	21,668
Kupci u zemlji (bruto)	330,344	292,568
Ispravka vrednosti - komunalne usluge i gas	-103,485	-102,852
Ispravka vrednosti - groblje	-13,094	-6,694
UKUPNO	358,001	280,706

23. Ostala kratkoročna potraživanja

Ostala kratkoročna potraživanja obuhvataju:

Struktura ostalih kratkoročnih potraživanja	u 000 dinara					
	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Ostala potraživanja	52,716	-33,426	19,290	45,285	-35,582	9,703
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	8,904	-17	8,887	21,125	0	21,125
Potraživanja po osnovu ostalih poreza i doprinosa	810		810	490	0	490
UKUPNO	62,430	-33,443	28,987	66,900	-35,582	31,318

Struktura ostalih potraživanja predstavljena je u sledećoj tabeli:

Struktura ostalih potraživanja	u 000 dinara					
	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Potraživanja iz specifičnih poslova	0		0	0		0
Druga potraživanja (osim potraživanja za više plaćen porez na dobitak i potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa)	52,716	-33,426	19,290	45,285	-35,582	9,703
Porez na dodatu vrednost			0			0
UKUPNO	52,716	-33,426	19,290	45,285	-35,582	9,703

Struktura drugih potraživanja predstavljena u u sledećoj tabeli:

Struktura drugih potraživanja (osim potraživanja za više plaćen porez na dobitak i potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa)	u 000 dinara					
	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Potraživanja za kamatu i dividende 220	50,718	-33,421	17,297	43,412	-35,577	7,835
Potraživanja od zaposlenih 221	43		43	74		74
Potraživanja od državnih organa i organizacija			0	0		0
Potraživanja za naknade zarada koje se refundiraju 225	555	-1	554	703		703
Potraživanja po osnovu naknada šteta			0	0		0
Potraživanja za pdv 27	1,154	-2	1,152	0		0
Ostala kratkoročna potraživanja 228	246	-2	244	1,096	-5	1,091
UKUPNO	52,716	-33,426	19,290	45,285	-35,582	9,703

Društvo primenjuje grupnu procenu obračuna ispravke vrednosti za potrebe odmeravanja kreditnih gubitaka, odnosno ispravki vrednosti kod potraživanja od trećih lica u koja spadaju potraživanja od kupaca u zemlji i inostranstvu i ostala potraživanja (kamate), a koja nisu predmet obuhvata pojedinačne procene.

Prilikom obračuna ispravke vrednosti potraživanja za kamatu kod kupaca – pravna lica, efekat na bilans uspeha je smanjenje rashoda za iznos RSD 1.982 hiljada. Saldo ispravke vrednosti kupaca – pravna lica na dan 31.12.2023. godine nakon ukidanja indirektnih otpisa potraživanja iznosi RSD 33.421 hiljada i sastoji se iz ispravke vrednosti:

- potraživanja za kamatu –sumljiva i sporna RSD 19.180 hiljada koja su u celosti indirektno otpisana i
- potraživanja za kamatu RSD 14.242 hiljada koja su otpisana na način kako je prikazano u sledećoj tabeli

Ispravka vrednosti potraživanja za kamatu na dan 31.12.2023

Корпа	Горња граница	Roll rate	LGD	%ECL	Бруто потраживања	ECL - салдо ИВ
1	0	0.00%	61.18%	0.00%	2,207,142	-
2	30	0.00%	61.18%	0.00%	0.00	-
3	60	0.00%	61.18%	0.00%	0.00	-
4	90	0.00%	61.18%	0.00%	(66,301)	-
5	120	0.00%	61.18%	0.00%	2,061,093	-
6	150	80.83%	61.18%	49.45%	0.00	-
7	180	79.26%	61.18%	48.49%	938,832.51	455,274
8	210	77.73%	61.18%	47.55%	1,451,919.64	690,453
9	240	85.73%	61.18%	52.45%	0.00	-
10	270	84.07%	61.18%	51.43%	0.00	-
11	300	82.44%	61.18%	50.44%	2,313,257.35	1,166,706
12	330	88.93%	61.18%	54.41%		-
13	360	87.21%	61.18%	53.35%		-
14		100.00%	61.18%	61.18%	27,570,615.74	16,867,703
		52.58%			36,476,559.38	19,180,136

Starosna struktura potraživanja za kamate – pravna lica je sledeća:

Starosna struktura potraživanja za kamatu - pravna lica	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Nedospelo	2,244	2,450
Od 60 - 180 dana	2,889	1,931
Od 181 - 365 dana	4,511	3,291
Preko 365 dana	41,074	35,740
UKUPNO	50,718	43,412

Potraživanje za više plaćen porez na dobitak:

Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	u 000 dinara					
	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	8,904	-17	8,887	21,125	0	21,125
UKUPNO	8,904	-17	8,887	21,125	0	21,125

Potraživanje po osnovu preplaćenih poreza i doprinosa:

Potraživanja za više plaćen porez na dobitak	u 000 dinara					
	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Potraživanja po osnovu preplaćenih ostalih poreza i doprinosa	812	-2	810	490	0	490
UKUPNO	812	-2	810	490	0	490

24. Gotovina i goovinski ekvivalenti

Gotovina, kao i neposredno unovčene hartije od vrednosti odnose se na:

Struktura gotovinskih ekvivalenata i gotovine	u 000 dinara					
	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Hartije od vrednosti-gotovinski ekvivalenti	0	0	0	0	0	0
Tekući (poslovni) račun	31,941	7	31,934	60,310	0	60,310
Izdvojena novčana sredstva i akreditivi		0	0	0	0	0
Blagajna	3,590	7	3,583	2,296	0	2,296
Devizni račun	258	0	258	26	0	26
Devizni akreditivi		0	0	0	0	0
Devizna blagajna		0	0	0	0	0
Ostala novčana sredstva	258	1	257	293	0	293
Novčana sredstva čije je korišćenje ograničeno ili vrednost umanjena		0	0	0	0	0
UKUPNO	36,047	-15	36,032	62,925	0	62,925

Pregled stanja na tekućim računima po Bankama predstavljeno je u sledećoj tabeli:

Struktura tekućeg računa	u 000 dinara					
	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Halk Banka A.D. Beograd	5,857	0	5,857	458	0	458
Erste Banka A.D. Beograd	3	0	3	40	0	40
Banka Intesa A.D. Beograd	16,658	0	16,658	44,097	0	44,097
NLB Komercijalna Banka A.D.	5,169	0	5,169	13,686	0	13,686
Eurobank Direktna banka	45	0	45	80	0	80
OTP	367	0	367	748	0	748
Poštanska štedionica	759	-1	758	906	0	906
Uprava za trezor	3,024	-6	3,018	83	0	83
Nasa Aik Banka	59	0	59	212	0	212
UKUPNO	31,941	-7	31,934	60,310	0	60,310

U toku 2023. godine Društvo nije bilo u blokadi.

25. Kratkoročna aktivna vremenska razgraničenja

Aktivna vremenska razgraničenja imaju sledeću strukturu:

Struktura kratkoročnih aktivnih vremenskih razgraničenja	u 000 dinara					
	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Kratkoročni unapred plaćeni troškovi	73		73	123	0	123
Kratkoročna potraživanja za nefakturisani prihod	178,133	-2,826	175,307	127,658	-2,100	125,558
Kratkoročni razgraničeni troškovi po osnovu obaveza	7,681		7,681	5,790	0	5,790
Ostala kratkoročna aktivna vremenska razgraničenja	46,007		46,007	36,227	0	36,227
UKUPNO	231,894	-2,826	229,068	169,798	-2,100	167,698

Unapred plaćeni troškovi odnose se na:

Struktura kratkoročnih unapred plaćenih troškova	u 000 dinara					
	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Kratkoročni unapred plaćeni troškovi - matično i zavisna pravna lica	0		0	0		0
Kratkoročni unapred plaćeni troškovi - ostala povezana pravna lica	0		0	0		0
Kratkoročne unapred plaćene pretplate na stručne publikacije	73		73	123		123
Kratkoročni unapred plaćeni troškovi zakupnine	0		0	0		0
Kratkoročni unapred plaćene premije osiguranja	0		0	0		0
Kratkoročni unapred plaćeni troškovi reklame i propagande	0		0	0		0
Ostali kratkoročni unapred plaćeni troškovi	0		0	0		0
UKUPNO	73	0	73	123	0	123

Kratkoročna potraživanja za nefakturisani prihod odnose se na:

Struktura kratkoročnih potraživanja za nefakturisani prihod	u 000 dinara					
	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Kratkoročna potraživanja za nefakturisani prihod - matično i zavisna pravna lica	0	0	0	0	0	0
Kratkoročna potraživanja za nefakturisani prihod - ostala povezana pravna lica	0	0	0	0	0	0
Kratkoročna potraživanja za nefakturisani prihod - fizička i pravna lica	178,133	-2,826	175,307	127,658	-2,100	125,558
UKUPNO	178,133	-2,826	175,307	127,658	-2,100	125,558

Kratkoročni razgraničeni troškovi po osnovu obaveza odnose se na:

Kratkoročni razgraničeni troškovi po osnovu obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Kratkoročni razgraničeni troškovi po osnovu obaveza - osiguranje	7.681	5.790
UKUPNO	7.681	5.790

Ostala kratkoročna aktivna vremenska razgraničenja imaju sledeću strukturu:

Struktura ostalih kratkoročnih aktivnih vremenskih razgraničenja	31.12.2023.			31.12.2022.		
	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost	Bruto vrednost	Ispravka vrednosti	Neto vrednost
Razgraničeni PDV u avansima 20%	1,466		1,466	1,032		1,032
Razgraničeni PDV u avansima 10%	3,337		3,337	2,102		2,102
Razgraničeni PDV 20%	3,235		3,235	3,589		3,589
Razgraničeni PDV 10%	2,859		2,859	2,886		2,886
Razgraničeni PDV 8%			0	32		32
Razgraničeni interni PDV	16,567		16,567	11,837		11,837
Ostala aktivna vremenska razgraničenja - gas	18,543		18,543	14,749		14,749
UKUPNO	46,007	0	46,007	36,227	0	36,227

26. Kapital

Kapital ima sledeću strukturu:

Struktura kapitala	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Osnovni kapital	1,418,532	1,426,952
Revalorizacione rezerve i nerealizovani dobiti i gubici	947,381	937,714
Neraspoređeni dobitak		
Gubitak	115,762	48,599
UKUPNO	2,250,151	2,316,067

Struktura osnovnog kapitala predstavljena je sledećom tabelom:

Struktura osnovnog kapitala	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Akcijski kapital:		
a) Akcijski kapital matična, zavisna i ostala povezana pravna lica		
b) Akcijski kapital - eksterno		
Svega akcijski kapital		
Udeli društava sa ograničenom odgovornošću		
Ulozi		
Državni kapital	1,418,532	1,426,952
Društveni kapital		
Zadružni udeli		
Ulozi - sopstveni izvori drugih pravnih lica - uloji osnivača i drugih lica		
Ostali osnovni kapital		
UKUPNO	1,418,532	1,426,952

Kretanje promena na osnovnom kapitalu predstavljeno je sledećom tabelom:

Kretanje promena na osnovnom kapitalu	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Stanje na početku godine	1,426,952	1,426,952
Korekcija početnog stanja		
Otuđenje Magacin i lokal	8,420	
Otuđenje AS Plandište		
Otuđenje AS Alibunar		
Otuđenje AS B.Karlovac		
UKUPNO	1,418,532	1,426,952

Kapital upisan u APR iznosi RSD 1.545.792 hiljada

Revalorizacione rezerve imaju sledeću strukturu:

Struktura pozitivnih revalorizacionih rezervi i nerealizovanih dobitaka po osnovu finansijskih sredstava i i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Revalorizacione rezerve po osnovu revalorizacije nematerijalne imovine, nekretnina, postrojenja I opreme	959,814	942,602
Aktuarski dobici po osnovu planova definisanih primanja	0	0
Dobici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	0	0
Dobici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku pridruženih društava	0	0
Dobici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja	0	0
Dobici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano ulaganje	0	0
Dobici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka	0	0
Dobici po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat	0	0
UKUPNO	959,814	942,602

Pozitivne revalorizacione rezervi imaju sledeću strukturu:

Struktura pozitivnih revalorizacionih rezervi	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Revalorizacione rezerve - objekti	276,005	255,496
Revalorizacione rezerve - zemljište redovna upotreba	63,266	65,073
Revalorizacione rezerve - zemljište pod objektom	27,419	28,909
Revalorizacione rezerve - mreže	742,880	742,880
Ispravka revalorizacionih rezervi	-149,756	-149,756
UKUPNO	959,814	942,602

Nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata obuhvataju:

Struktura nerealizovanih gubitaka po osnovu finansijskih sredstava i i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Aktuarski gubici po osnovu planova definisanih primanja	1,751	1751
Aktuarski gubici po osnovu planova definisanih primanja	-14,183	-6,639
Gubici po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	0	0
Gubici po osnovu udela u ostalom sveobuhvatnom dobitku pridruženih društava	0	0
Gubici po osnovu preračuna finansijskih izveštaja inostranog poslovanja	0	0
Gubici od instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano ulaganje	0	0
Gubici po osnovu instrumenata zaštite rizika (hedžinga) novčanog toka	0	0
Gubici po osnovu hartija od vrednosti koje se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat	0	0
UKUPNO	-12,432	-4,888

Gubitak ima sledeću strukturu:

Gubitak	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Gubitak ranijih godina	48,599	14,081
Gubitak tekuće godine	67,163	34,518
UKUPNO	115,762	48,599

27. Dugoročna rezervisanja

Dugoročna rezervisanja imaju sledeću strukturu:

Struktura dugoročnih rezervisanja	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Rezervisanja za troškove u garantnom roku	0	0
Rezervisanja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	0	0
Rezervisanja za zadržane kaucije i depozite	0	0
Rezervisanja za troškove restrukturiranja	0	0
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	72,002	64,982
Rezervisanja za troškove sudskih sporova	57,578	53,186
Ostala dugoročna rezervisanja	0	0
UKUPNO	129,580	118,168

Promene na računima rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih u posmatranom periodu bile su sledeće:

Stanje na početku godine	64,982	72,268
Korekcija početnog stanja		0
Forniranje rezervisanja na teret bilansa uspeha u toku godine	8,494	7,333
Aktuarski dobitak	7,544	1,751
Ukidanje rezervisanja u korist bilansa uspeha		3,707
Iskorišćena rezervisanja u toku godine	9,018	9,161
UKUPNO	72,002	64,982

Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih obuhvataju rezervisanja za odlazak u penziju i rezervisanja za jubilarne nagrade zaposlenih.

Rezervisanja za odlazak u penziju se odmeravaju po sadašnjoj vrednosti očekivanih budućih odliva primenom diskontne stope koja odražava kamatu na visokokvalitetne hartije od vrednosti koje su iskazane u valuti u kojoj će obaveze za penzije biti plaćene.

Rezervisanjima za naknade i druge beneficije zaposlenih	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju	42,783	38,182
Rezervisanja za jubilarne nagrade	29,219	26,800
UKUPNO	72,002	64,982

Pretpostavke korišćene prilikom obračuna rezervisanja su sledeće:

Ред. број	Претпоставке коришћене у обрачуну	2023. година	2022. година	
1	Границе за одлазак у старосну пензију	Члан 19. и Члан 69. Закон о пензијском и инвалидском осигурању		
2	Таблице смртности	Србија, 2012. година		
3	Дисконтна годишња стопа	6,3% као адекватна стопа у складу са MPC 19, што представља дугорочну стопу приноса на висококвалитетне дужничке хартије од вредности, обвезнице Републике Србије	7,1%	
4	Стопа раста зараде	7%		
5	Годишња флукуација запослених	5%	4%	
6	Износ отпремнине при одласку у пензију у моменту резервисања	Трострука просечна зарада запослених у Србији за новембар 2023. године (123.971 РСД)	Трострука просечна зарада запослених у Србији за новембар 2022. године (108.001 РСД)	
7	Јубиларне награде за следећи број година стажа код Послодавца	Основица:	Просечна зарада код Послодавца	Просечна зарада код Послодавца
		10 година	50%	50%
		15 година	62,5%	62,5%
		20 година	75%	75%
		25 година	87,5%	87,5%
		30 година	100%	100%
		35 година	110%	110%
40 година	110%	110%		
8	Измене у актима у погледу износа резервисања	-	-	
9	Начин признавања актуарских добитака/губитака	У целини у периоду у коме настају		
10	Порески аспект	Резервација за отпремнине при одласку у пензију обухвата 20% пореза на износ изнад законског неопорезивог износа који је увећан за припадајуће обавезе које се плаћају на терет примаоца прихода Резервација за јубиларне награде обухвата и обрачунатих 10% пореза на износ преко:		
		26.991 РСД	21.794 РСД	

1.	Износ обавезе за резервисање за отпремнине при одласку у пензију на дан 31.12. претходне године (почетно стање)	38.181.944,30
2.	Трошак/(приход) текуће услуге рада	-2.749.729,67
3.	Трошкови/(приходи) прошлих услуга	0,00
4.	Трошкови камате	2.710.918,05
5.	Актуарски (добитак)/губитак	7.544.144,34
6.	Износ укидања резервације у току текуће године раније формираног резервисања на крају претходне године	2.904.081,16
7.	Износ обавезе за резервисање за отпремнине при одласку у пензију на дан обрачуна текуће године	42.783.195,86
8.	Пројектовани износ резервисања на дан обрачуна текуће године на основу претпоставки валидних на дан 31.12. претходне године	35.239.051,52
9.	Износ стварно исплаћених отпремнине при одласку у пензију током текуће године	4.518.696,50
10.	Повећање/(смањење)обавезе за резервисање у периоду	9.119.948,06

1.	Износ обавезе за резервисање за јубиларне награде на дан 31.12. претходне године (почетно стање)	26.800.414,12
2.	Трошак/(приход) текуће услуге рада	4.004.872,19
3.	Трошкови/(приходи) прошлих услуга	0,00
4.	Трошкови камате	1.902.829,40
5.	Актуарски (добитак)/губитак	-1.213.153,89
6.	Износ укидања резервације у току текуће године раније формираног резервисања на крају претходне године	2.275.777,83
7.	Износ обавезе за резервисање за јубиларне награде на дан обрачуна текуће године	29.219.183,99
8.	Пројектовани износ резервисања на дан обрачуна текуће године на основу претпоставки валидних на дан 31.12. претходне године	30.432.337,88
9.	Износ стварно исплаћених јубиларних награда током текуће године	4.499.692,66
10.	Повећање/(смањење)обавезе за резервисање у периоду	4.694.547,70

Promene na računima rezervisanja za sudske sporove u posmatranom periodu bile su sledeće:

Kretanje promena na rezervisanjima za sudske sporove	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Stanje na početku godine	53.186	3.936
Korekcija početnog stanja		0
Forniranje rezervisanja na teret bilansa uspeha u toku godine	5.472	50.331
Ukidanje rezervisanja u korist bilansa uspeha	1.080	600
Iskorišćena rezervisanja u toku godine		481
UKUPNO	57.578	53.186

Rezervisanja za troškove sudskih sporova formirana su u iznosu koji odgovara najboljoj proceni rukovodstva Društva u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire. U toku 2022. godine pokrenuti su novi sudski sporovi gde je JKP Drugi oktobar tužena strana, pa je shodno navedenom za sporove sa neizvesnom procenom ishoda izvršen obračun rezervisanja u iznosu od RSD 57.578 hiljada.

Od navedenog iznosa najveći deo rezervisanja u iznosu od RSD 53.696 hiljada odnosi se na rezervisanje po osnovu spora u kojem je tužilac Alevest Montu SRO po tužbi koja je podneta 03.03.2023. godine. Rezervisanje sredstava za tužbeni zahtev odnosi se na naknadu štete na ime zadržane vrednosti za izvedene radove po Ugovoru o nabavci opreme za postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda, projektovanje, nabavka opreme sa instalacijom, izvođenje radova na rekonstrukciji i dogradnji postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda (PPOV) Grada Vršca po sistemu ključ u ruke, a po privremenim situacijama od broja 1. do broja 17, ukupan iznos od 333.956,94 EUR u dinarskoj protivvrednosti po srednjem kursu NBS na dan isplate sa zakonskom zateznom kamatom počev od 28.06.2020. godine pa do konačne isplate, s obzirom da je samo ovaj deo tužbe procenjen kao neizvestan, jer će u toku dokaznog postupka da se utvrđuje procenat izvedenih radova, dok je za ostale tužbene zahteve spor procenjen kao izvestan, odnosno procenjeno je da će sud doneti presudu kojom se odbijaju tužbeni zahtevi tužioca u celosti kao neosnovani.

Tužilac	Broj predmeta suda	Iznos rezervisanja
Alvestmont SRO	4.Π.32/2023	53,696
Živojinović Zorica	4. Π1.149/22	1,504
Erečković Siniša	1.Π.523/19	0
Saten DOO u likvidaciji	Π.48/2021	2,078
Biočanin Nataša	Π1.138/2023	150
Maćeš Mirča	Π.1320/21	0
Tatalović Stevan	4.Π.1.18/22	150
Dubačkić Milan	Π1 I/22	0
Ukupno:		57,578

28. Dugoročne obaveze

Dugoročne obaveze imaju sledeću strukturu:

Struktura dugoročnih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Obaveze koje se mogu konvertovati u kapital		
Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji		
Dugoročni krediti i ostale dugoročne obaveze prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu		
Dugoročni krediti, zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u zemlji	70,453	159,115
Dugoročni krediti zajmovi i obaveze po osnovu lizinga u inostranstvu		44,899
Obaveze po emitovanim hartijama od vrednosti		
Ostale dugoročne obaveze		
UKUPNO	70,453	204,014

Dugoročne obaveze po osnovu kredita, zajmova i obaveza po osnovu lizinga u zemlji odnose se na:

Struktura dugoročnih kredita, zajmova i obaveze po osnovu lizinga u zemlji	Iznos u valuti EUR	31.12.2023.	31.12.2022.
Dugoročni krediti od banaka u zemlji:			
Banka Intesa AD Beograd 58-420-8500847.0	1,174,448.77	137,614	212,947
NLB Komercijalna Banka			
Ugovor o okvirnom angažovanju banke broj: 00-418-00033061			55,274
Ugovor o okvirnom iznosu za angažovanje banke broj: 00-418-03001128			114,555
NLB Lease&Go leasing - Ugovor o finansijskom lizingu broj: 05600/23	83,483.13	9,782	
Svega - dugoročni krediti od banaka u zemlji	1,257,931.90	147,396	382,776
Deo dugoročnog kredita koji dospeva do jedne godine	-656,662.04	-76,943	-223,661
Svega - Dugoročni krediti u zemlji	601,269.86	70,453	159,115

Obaveze po dugoročnom kreditu iskazane na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od RSD 137.615 hiljada, odnosno EUR. 1.174.448,77 obuhvataju obaveze prema Banka Intesa Beograd, po osnovu Ugovora o dugoročnom investicionom kreditu, broj partije 58-420-8500847.0. Kredit je namenjen isključivo za potrebe finansiranja projekta izgradnje i nabavke opreme za postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda. Kredit je odobren na iznos od EUR. 3.950.000,00, a u periodu raspoloživosti kredita povučena su sredstva u iznosu od EUR. 3.269.229,92. Nakon završetka perioda raspoloživosti, banka je dostavila plan otplate koji odgovara stvarnom stanju povučenih sredstava. Otplate kredita vrši se u mesečnim ratama u iznosu od EUR. 53.384,03. Instrument obezbeđenja je zaloga potraživanja (Hemofarm, Grad Vršac i Swisllion) i 6 (šest) blanko menica overenih i potpisanih od strane ovlašćenih lica.

Obaveze iskazane na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od RSD: 9.782 hiljada, odnosno EUR. 83.483,13 obuhvataju obaveze prema NLB Lease&GO leasing. Ugovorom o finansijskom lizingu broj: 05600/23 zaključenim 18.05.2023. godine sa NLB Lease&GO leasing d.o.o. Beograd nabavljena je multifunkcionalna zglobna mašina sa alatima – Avant 760l u iznosu od RSD. 10.668 hiljada. Ugovorom o finansijskom lizingu definisana je fiksna kamatna stopa od 8% godišnje. Kao sredstvo obezbeđenja predato je 4 (četiri) blanko menice potpisane od strane ovlašćenih lica. Rok važnosti ugovora je 5 (pet) godina, odnosno do datuma plaćanja poslednje rate – 15.06.2028. godine. Davalac lizinga je isključivi vlasnik predmeta lizinga – multifunkcionalne zglobne mašine sa alatima za sve vreme trajanja Ugovora, a nakon isteka trajanja Ugovora i urednoj isplati svih obaveza primalac lizinga stiče pravo svojine nad predmetom lizinga.

Dugoročne obaveze po osnovu kredita, zajmova i obovaza po osnovu lizinga u inostranstvu odnose se na:

Struktura dugoročnih kredita zajmova i obaveze po osnovu lizinga u inostranstvu	Iznos u valuti EUR	u 000 dinara	
		31.12.2023.	31.12.2022.
Dugoročni krediti od banaka u inostranstvu:			
a) KFW Banka Berlin	1,913,483.56	224,210	224,495
Svega - dugoročni krediti od banaka u inostranstvu	1,913,483.56	224,210	224,495
Deo dugoročnog kredita koji dospeva do jedne godine	-1,913,483.56	-224,210	-179,596
Svega - Dugoročni krediti u inostranstvu			44,899

Obaveze po dugoročnom kreditu iskazane na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od RSD 224.210 hiljada, odnosno EUR. 1.913.483,56 obuhvataju obaveze prema KFW banci, po osnovu Trilateralnog ugovora o korišćenju sredstava KFW-a namenjenih realizaciji programa vodosnabdevanja i kanalizacije u opštinama srednje veličine u Srbiji – faza 2 od 22.06.2011. godine. Kredit je odobren na iznos od EUR 3.600.000,00 sa kamatnom stopom od 6,17% na godišnjem nivou, a otplate se u toku godine vrši u dve šestomesečne rate. Rata kredita iznosi EUR 191.348,35.

Ročnost i struktura dugoročnih obaveza predstavljena je narednom tabelom:

Ročnost dugoročnih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Od 1 do 2 godine	64,590	141,383
Od 2 do 3 godine	2,206	62,631
Od 3 do 5 godine	3,657	0
UKUPNO	70,453	204,014

29. Dugoročna pasivna vremenska razgraničenja

Dugoročna pasivna vremenska razgraničenja (osim odloženih poreskih obaveza i dugoročnih odloženih prihoda i primljenih donacija) imaju sledeću strukturu:

Struktura dugoročnih pasivnih vremenskih razgraničenja	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Dugoročni unapred obračunati troškovi	0	0
Dugoročni unapred naplaćeni prihodi	7,915	9,007
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	0	0
UKUPNO	7,915	9,007

Dugoročni unapred naplaćeni prihodi odnose se na:

Struktura dugoročnih unapred naplaćenih prihoda	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Dugoročni unapred obračunati troškovi	0	0
Unapred plaćeni prihodi od desetogodišnjeg zakupa grobnica	7,731	8,800
Unapred plaćeni prihodi od desetogodišnjeg održavanja groblja	184	207
UKUPNO	7,915	9,007

30. Odložene poreske obaveze

Odložene poreske obaveze iskazane su u iznosu od RSD 110.373 hiljada, a njihovo kretanje u posmatranom periodu je bilo sledeće:

Kretanje promena na odloženim poreskim abavezama	u 000 dinara	
	31.12.2021.	31.12.2022.
Stanje na početku godine	129,542	157,698
Povećanje po osnovu prebijanja sa poreskim sredstvima		
Uvećanje po osnovu revalorizacionih rezervi		
Uvećanje po osnovu kumulativno odloženih poreskih obaveza po osnovu razlike između poreske i računovodstvene amortizacije		
Smanjenje po osnovu kumulativno odloženih poreskih obaveza po osnovu razlike poreske i računovodstvene amortizacije	(17,513)	(21,897)
Smanjenje po osnovu prebijanja sa poreskim sredstvima	(1,656)	(6,259)
Smanjenje po osnovu revalorizacionih rezervi		
Stanje na kraju godine	110,373	129,542

31. Dugoročni odloženi prihodi i primljene donacije

Odloženi prihodi i primljene donacije potiču od:

Struktura dugoročnih odloženih prihoda i primljenih donacija	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Odloženi prihodi - Ministarstvo privrede gasovod industrijska zona	3,356	3,501
Odloženi prihodi - preuzimanje vodovoda Izbište		-
Odloženi prihodi - DDOR		580
Odloženi prihodi - APV vodovod sela		29
Odloženi prihodi - Opština Vršac vodovod sela	992	992
Odloženi prihodi - KMRS gasna mreža	14,435	17,925
Odloženi prihodi - Opština Vršac taložnik	719	865
Odloženi prihodi - subvencija Grad Vršac	145,400	145,400
Odloženi prihodi - fekalna kanalizacija finansijska sredstva građana		12,731
Odloženi prihodi - Regionalna deponija Plandište, Bela Crkva	402	402
Odloženi prihodi - oprema za preradu plastike	5,650	5,650
Odloženi prihodi - APV vodovodna mreža V.Stepanovića	1,876	2,057
Odloženi prihodi - Donacija KFW	696	698
Odloženi prihodi - Fond za zaštitu životne sredine regionalna deponija	16,249	16,249
Odloženi prihodi - Cetec inženjering	40,043	46,157
Odloženi prihodi - Opština Vršac regionalna deponija	1,416	1,557
Odloženi prihodi - ministarstvo infrastrukture i energetike	201,620	217,091
Odloženi prihodi - KFW separadni ugovor podsticaj	2,081	4,485
Odloženi prihodi - Casalas Cardona		-
UKUPNO	434,935	476,369

Društvo u toku godine vrši ukidanje na poziciji Dugoročni odloženi prihodi i primljene donaciji u visini troškova amortizacije osnovnih sredstava nabavljenih po osnovu primljenih donacija i subvencija.

32. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze odnose se na:

Struktura kratkoročnih finansijskih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u zemlji	-	-
Obaveze po osnovu kredita prema matičnom, zavisnim i ostalim povezanim licima u inostranstvu	-	-
Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu domaće banke	-	-
Obaveze po osnovu kredita od domaćih banaka	306,425	233,661
Kreditni, zajmovi i obaveze iz inostranstva	224,210	179,596
Obaveze po kratkoročnim hartijama od vrednosti	-	-
Obaveze po osnovu finansijskih derivata	-	-
UKUPNO	530,635	413,257

Obaveze po osnovu kredita od domaćih banaka imaju sledeću strukturu:

Struktura obaveza po osnovu kredita od domaćih banaka	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Kratkoročni krediti od banaka u zemlji	229,482	10,000
Deo dugoročnih kredita i zajmova od domaćih banaka koji dospeva do jedne godine	76,943	223,661
Ostale kratkoročne finansijske obaveze prema bankama u zemlji	-	-
UKUPNO	306,425	233,661

Kratkoročni krediti od banaka u zemlji odnose se na:

Kratkoročni krediti od banaka u zemlji	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
NLB Komercijalna banka	-	
Ugovor o okvirnom iznosu 00-418-0300598.0	93,460	
Ugovor o okvirnom iznosu 00-418-0301380.0	36,023	
Halk Banka		
Ugovor o okviru bilansnih plasmana br. 2023017847, partija: 82-300-0185129.7	99,999	
Ugovor o kratkoročnom kreditu broj: 2022004755, partija: 82-634-0172121.5		10,000
UKUPNO	229,482	10,000

Ugovor o okvirnom iznosu broj: 00-418-0300598.0 zaključen je sa NLB Komercijalnom bankom dana 10.02.2023. godine u iznosu dinarske protivvrednosti do EUR. 1.000.000,00. Rok važnosti okvira je 12 (dvanaest) meseci od datuma zaključenja Ugovora o okvirnom iznosu. Kao sredstvo obezbeđenja predato je 6 (šest) blanko menica potpisanih od strane ovlašćenih lica. Rok važnosti povučenih kredita iz Okvira je 12 (dvanaest) meseci od datuma puštanja kredita u tečaj, uključujući i grace period od 6 (šest) meseci. Kamata po pojedinačnim kreditima obračunava se po kamatnoj stopi koja se utvrđuje kao zbir vrednosti jednomesečnog BELIBORA-a na dan obračuna i marže od 3% na godišnjem nivou. Krediti se odobravaju za finansiranje tekuće likvidnosti i koriste se jednokratno. Otplata svakog pojedinačno odobrenog kredita vrši se u ratama nakon isteka grejs perioda, u skladu sa amortizacionim planom. Ugovorom o okvirnom iznosu broj: 00-418-0300598.0 ugovoreno je da se svi aktivni plasmani iz isteklog okvira – Ugovor o okvirnom iznosu broj: 00-418-00033061, podvedu pod gore navedeni Ugovor. U Okviru su sadržani sledeći krediti:

000 dinara		
Partija kredita	Stanje kredita u RSD. na dan 31.12.2023.	Stanje kredita u EUR. na dan 31.12.2023.
41001163157	330	2.817,35
41001163742	443	3.782,89
41001166997	27.500	234.694,30
41001167381	8.350	71.261,73
41001164439	681	5.811,30
41001165079	2.724	23.245,41
41001167918	6.250	53.339,61
41001165400	822	7.011,28
41001166075	1.460	12.456,55
41001168329	5.300	45.231,99
41001168442	2.900	24.749,58
41001168795	4.200	35.844,22
41001168922	4.500	38.404,52
41001169104	8.000	68.274,71
41001169120	5.000	42.671,69
41001169236	15.000	128.015,08
Ukupno:	93.460	797.612,21

Ugovor o okvirnom iznosu broj: 00-418-0301380.0 zaključen je sa NLB Komercijalnom bankom dana 27.11.2023. godine u iznosu od RSD. 110.000 hiljada. Rok važnosti okvira je 12 (dvanaest) meseci od datuma zaključenja Ugovora o okvirnom iznosu. Kao sredstvo obezbeđenja predato je 9 (devet) blanko menica potpisanih od strane ovlašćenih lica. Rok važnosti povučenih kredita iz Okvira je 12 (dvanaest) meseci od datuma puštanja kredita u tečaj, uključujući i grace period od 6 (šest) meseci. Kamata po pojedinačnim kreditima obračunava se po kamatnoj stopi od 7,30% godišnje. Krediti se odobravaju za finansiranje tekuće likvidnosti i koriste se jednokratno. Otplata svakog pojedinačno odobrenog kredita, po isteku grace perioda, vrši se u jednakim mesečnim anuitetima nakon isteka grejs perioda, u skladu sa planom otplate. Ugovorom o okvirnom iznosu broj: 00-418-0301380.0 ugovoreno je da se svi aktivni plasmani iz isteklog okvira – Ugovor o okvirnom iznosu za angažovanje banke broj: 00-418-03001128, podvedu pod gore navedeni Ugovor. U Okviru su sadržani sledeći krediti:

000 dinara

Partija kredita	Stanje kredita u RSD. na dan 31.12.2023.	Stanje kredita u EUR. na dan 31.12.2023.
41001163165	1,443	12,316.68
41001163750	2,136	18,229.44
41001164420	3,720	31,746.74
41001165397	4,685	39,989.70
41001166083	2,882	24,596.75
41001166652	6,448	55,027.61
41001167403	7,768	66,296.05
41001167845	6,941	59,233.63
Ukupno:	36,023	307,436.60

Ugovorom o okviru bilansnih plasmana broj: 2023017847, partija: 82-300-0185129.7 zaključenim 29.05.2023. godine sa Halk bankom a.d. Beograd ugovoren je iznos od RSD: 58.500 hiljada za odobrenje kratkoročnih dinarskih kredita. Rok važnosti Ugovora je 24 (dvadesetčetiri) meseca od dana zaključenja Ugovora. Kao sredstvo obezbeđenja predato je 3 (tri) blanko menica potpisanih od strane ovlašćenih lica. Na osnovu ovog Ugovora izdaju se pojedinačni krediti i sastavni deo svakog pojedinačno odobrenog kredita je plan otplate kredita. Krediti se odobravaju na period od 12 (dvanaest) meseci, sa kamatnom stopom od 8,2% godišnje. Krediti su namenjeni za finansiranje obrtnih sredstava. Dana 27.11.2023. godine zaključen je Aneks broj 1 Ugovora o okviru bilansnih plasmana broj: 2023017847, partija: 82-300-0185129.7 od 29.05.2023.godine, gde je proširen iznos zaduženja na RSD 1.000.000 hiljada. Iz Ugovora o okviru bilansnih plasmana povučeni su sledeći krediti:

Partija kredita	000 dinara	
	Stanje kredita u RSD. na dan 31.12.2023.	Stanje kredita u EUR. na dan 31.12.2023.
8263401851798	29.250	249.629,40
8263401864628	2.844	24.269,52
8263401873198	3.250	27.736,60
8263401885668	4.500	38.404,52
8263401902929	5.234	44.671,93
8263401932364	54.921	468.714,40
Ukupno:	99.999	853.426,37

Obaveze po osnovu kratkoročnih kredita, zajmova i obaveza iz inostranstva odnose se na:

Struktura kredita, zajmova i obaveza iz inostranstva	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu:		
a) Kratkoročni krediti od banaka u inostranstvu		
b) Kratkoročni krediti i zajmovi od drugih pravnih i fizičkih lica u inostranstvu		
Svega - kratkoročni krediti i zajmovi u inostranstvu	-	-
Deo dugoročnih kredita i zajmova koji dospevaju do jedne godine u inostranstvu:		
a) Deo dugoročnih kredita i zajmova prema matičnom i zavisnim pravnim licima u inostranstvu koji dospeva do jedne godine		
b) Deo dugoročnih kredita i zajmova prema ostalim povezanim pravnim licima u inostranstvu koji dospeva do jedne godine		
c) Deo dugoročnih kredita i zajmova u inostranstvu koji dospeva do jedne godine	224,210	179,596
Svega - deo dugoročnih kredita i zajmova koji dospeva do jedne godine u inostranstvu	224,210	179,596
Deo ostalih dugoročnih obaveza koje dospevaju do jedne godine u zemlji:		
a) Obaveze po osnovu finansijskog lizinga koje dospevaju do jedne godine u inostranstvu		
b) Ostale dugoročne obaveze od matičnog i zavisnih pravnih lica koje dospevaju do jedne godine u inostranstvu		
c) Ostale dugoročne obaveze od ostalih povezanih pravnih lica koje dospevaju do jedne godine u inostranstvu		
d) Ostale dugoročne obaveze od ostalih pravnih i fizičkih lica koje dospevaju do jedne godine u inostranstvu		
Svega - deo dugoročnih kredita, zajmova i drugih obaveza koji dospevaju do jedne godine u inostranstvu	-	-
Ostale kratkoročne finansijske obaveze u inostranstvu:		
a) Ostale kratkoročne finansijske obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima u inostranstvu		
b) Ostale kratkoročne finansijske obaveze prema ostalim povezanim pravnim licima u inostranstvu		
c) Ostale kratkoročne finansijske obaveze u inostranstvu		
Svega - ostale kratkoročne finansijske obaveze u inostranstvu	-	-
UKUPNO	224,210	179,596

Ročnost i struktura kratkoročnih obaveza predstavljena je narednom tabelom:

Ročnost kratkoročnih finansijskih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Do 30 dana	48,740	44,903
Od 30 do 60 dana	62,366	86,040
Od 60 do 180 dana	181,884	170,299
Od 180 do 365 dana	237,645	112,015
Preko 365 dana	0	0
UKUPNO	530,635	413,257

33. Primljeni avansi, depoziti i kaucije

Primljeni avansi, depoziti i kaucije imaju sledeću strukturu:

Struktura primljenih avansa, depozita i kaucija	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Primljeni avansi od matičnih i zavisnih pravnih lica	-	-
Primljeni avansi od ostalih povezanih pravnih lica		
Primljeni avansi od drugih pravnih i fizičkih lica u zemlji	6,653	4,477
Primljeni avansi od drugih pravnih i fizičkih lica u inostranstvu		
Primljeni depoziti i kaucije od povezanih pravnih lica		
Primljeni depoziti i kaucije		
UKUPNO	6,653	4,477

34. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja imaju sledeću strukturu:

Struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Obaveze prema dobavljačima - matična, zavisna pravna lica i ostala povezana lica u zemlji:		
a) Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u zemlji		
b) Dobavljači - ostala povezana pravna lica u zemlji		
Svega - obaveze prema dobavljačima - matična, zavisna pravna lica i ostala povezana lica u zemlji	-	-
Obaveze prema dobavljačima - matična, zavisna pravna lica i ostala povezana lica u inostranstvu:		
a) Dobavljači - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu		
b) Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu		
Svega - obaveze prema dobavljačima - matična, zavisna pravna lica i ostala povezana lica u inostranstvu	-	-
Dobavljači u zemlji	450,722	331,276
Dobavljači u inostranstvu		
Obaveze po menicama		
Ostale obaveze iz poslovanja	377	378
UKUPNO	451,099	331,654

Obaveze prema dobavljačima u zemlji odnose se na:

Struktura dobavljača u zemlji	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Dobavljači u zemlji	440,270	322,912
Dobavljači za osnovna srestva	10,452	8,364
UKUPNO	450,722	331,276

Obaveze prema najvećim dobavljačima prikazani su u sledećoj tabeli:

Dobavljači u zemlji	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
JP Srbijagas	324,210	233,147
JP EPS	43,610	25,840
Konveks	3,358	7,726
Fiori	-	3,100
Kompanija Dunav osiguranje	8,322	7,958
Fokus Protekt	1,567	3,100
Knez Petrol	8,869	8,417
Ostali	60,786	41,988
UKUPNO	450,722	331,276

Ostale obaveze iz poslovanja imaju sledeću strukturu:

Struktura ostalih obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Ostale obaveze iz poslovanja - depoziti	377	378
UKUPNO	377	378

Obaveze iz poslovanja imaju sledeću ročnu strukturu:

Starosna struktura obaveza iz poslovanja	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Do 30 dana		73,189
Od 30 - 60 dana	449,186	244,894
OD 60 - 180 dana		12,035
Preko 365	1,913	1,536
UKUPNO	451,099	331,654

35. Ostale kratkoročne obaveze

Ostale kratkoročne obaveze imaju sledeću strukturu:

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Ostale kratkoročne obaveze	95,281	76,886
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda	18,497	16,815
Obaveze po osnovu poreza na dobitak		7,635
UKUPNO	113,778	101,336

Ostale kratkoročne obaveze imaju sledeću strukturu:

Struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2023.	2
Obaveze iz specifičnih poslova	-	-
Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada	35.990	32.653
Druge obaveze	59.291	44.233
UKUPNO	95.281	76.886

Obaveze po osnovu zarada i naknada zarada odnose se na:

Struktura obaveza po osnovu zarada i naknada zarada	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Obaveze za neto zarade I naknade zarada, osim naknada zarada koje se refundiraju	22,869	20,560
Obaveze za porez na zarade i naknade zarada na teret zaposlenog	1,747	1,632
Obaveze za doprinose na zarade I naknade zarada na teret zaposlenog	6,113	5,511
Obaveze za poreze i doprinose na zarade I naknade zarada na teret poslodavca	4,695	4,236
Obaveze na neto naknada zarada koje se refundiraju	566	714
UKUPNO	35,990	32,653

Druge obaveze odnose se na:

Struktura drugih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Obaveze po osnovu kamata i troškova finansiranja	56,136	40,608
Obaveze za dividende		-
Obaveze za učešće u dobitku		-
Obaveze prema zaposlenima	2,718	3,016
Obaveze prema direktoru, odnosno članovima organa upravljanja i nadzora	120	120
Obaveze prema fizičkim licima za naknade po ugovorima	150	155
Obaveze za prikupljena sredstva pomoći		-
Ostale obaveze	167	334
UKUPNO	59,291	44,233

Ročna struktura ostali kratkoročnih obaveza predstavljena je narednom tabelom:

Ročna struktura ostalih kratkoročnih obaveza	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Do 30 dana	95.281	76.886
Od 30 - 60 dana	-	-
OD 60 - 180 dana	-	-
Preko 365	-	-
UKUPNO	95.281	76.886

Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda imaju sledeću strukturu:

Struktura - obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost	17,430	15,745
Obaveze po osnovu ostalih javnih prihoda	1,067	1,070
UKUPNO	18,497	16,815

Obaveze po osnovu poreza na dobitak:

Struktura - obaveze po osnovu poreza na dobitak	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Obaveze po osnovu poreza na dobitak		7,635
UKUPNO	0	7,635

36. Kratkoročna pasivna vremenska razgraničenja

Kratkoročna pasivna vremenska razgraničenja imaju sledeću strukturu:

Struktura kratkoročnih pasivnih vremenskih razgraničenja	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Kratkoročni unapred obračunati troškovi:		
a) Kratkoročni unapred obračunati troškovi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica	-	-
b) Kratkoročni unapred obračunati troškovi - druga pravna lica	796	782
Svega- kratkoročni unapred obračunati troškovi	796	782
Kratkoročni unapred naplaćeni prihodi:		
a) Kratkoročni unapred naplaćeni prihodi - matična, zavisna i ostala povezana pravna lica	-	-
b) Kratkoročni unapred naplaćeni prihodi - druga pravna lica	-	-
Svega- dugoročni unapred naplaćeni prihodi	-	-
Kratkoročni odloženi prihodi po osnovu potraživanja	-	-
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	36,353	27,028
UKUPNO	37,149	27,810

Unapred obračunati troškovi odnose se na:

Struktura unapred obračunatih troškova	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Obračunati nefakturisani troškovi		5
Obaveze za korišćenje voda - privreda	94	89
Obaveze za zaštitu voda - građani	58	60
Korišćenje vodoprivrednih objekata za odvodnjavanje otpadnih voda	638	622
Naknada za odvodnjavanje	6	6
UKUPNO	796	782

Ostala pasivna vremenska razgraničenja odnose se na:

Struktura ostalih pasivnih vremenskih razgraničenja	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Ostala pasivna vremenska razgraničenja	1,202	91
Ostala vremenska razgraničenja - PDV	504	199
Razgraničenje obaveze za PDV po izlaznim fakturama	17,890	14,899
Razgraničenje obaveze za interni obračun PDV gas	16,567	11,647
Razgraničenje obaveze za interni obračun PDV 20%	190	190
Razgraničenje obaveza avansni računi		2
UKUPNO	36,353	27,028

37. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Usaglašavanje potraživanja:

Pozicija	Broj partnera	Ukupan iznos potraživanja	Broj partnera sa kojima nisu usaglašena potraživanja	Ukupna neusaglašena potraživanja	% neusaglašeni h potraživanja	% partnera sa kojima nisu usaglašena potraživanja
1	2	3	4	5	6=5/3	7=4/2
Dugoročni finansijski plasmani i dugoročna potraživanja	3	3,080	3	3,080	100.00%	100.00%
Plaćeni avansi za zalihe i usluge	19	3,595	19	3,595	100.00%	100.00%
Kupci u zemlji	1,529	209,665	713	68,688	32.76%	46.63%
Kupci u inostranstvu	0				0.00%	0.00%
Kratkoročni finansijski plasmani	6	146	2	26	17.81%	33.33%

Neusaglašena potraživanja:

Dugoročni finansijski plasmani i potraživanja odnose se na pozajmice prema pravnim licima koja su u celosti na ispravci vrednosti;

Kupci u zemlji odnose se i na pravna lica koja su predmet sudskih sporova i koja su u skladu sa računovodstvenim politikama u celosti na ispravci vrednosti;

Usaglašavanje obaveza:

Pozicija	Broj partnera	Ukupan iznos obaveza	Broj partnera sa kojima nisu usaglašene obaveze	Ukupne neusaglašene obaveze	% neusaglašenih obaveza	% partnera sa kojima nisu usaglašene obaveze
1	2	3	4	5	6=5/3	7=4/2
Dugoročne obaveze	2	70,453	0	0	0.00%	0.00%
Kratkoročne finansijske obaveze	3	530,635	0	0	0.00%	0.00%
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	457	7,031	457	7,031	100.00%	100.00%
Dobavljači u zemlji	352	450,722	76	14,257	3.16%	21.59%
Dobavljači u inostranstvu		0			0.00%	0.00%
Ostale kratkoročne obaveze	544	113,778	0	0	0.00%	0.00%

Neusaglašene obaveze:

Primljeni avansi, depoziti i kaucije odnose se na avanse fizičkih lica za početak radova na priključenje na za gasnu, vodovodnu i kanalizacionu mrežu.

Dobavljači u zemlji - 21,59% poslovnih partnera nije odgovorilo na usaglašavanje zbog toga što su na dan 31.12.2023 godine obaveze prema njima bile izmirene.

38. Transakcije sa povezanim licima

U okviru svojih redovnih aktivnosti, Preduzeće obavlja i transakcije sa svojim zavisnim, matičnim i povezanim licima. Povezana pravna lica su : Veterinarska ambulanta Drugi oktobar -Vršac DOO i Angrokom DOO je ugašen u toku 2022 godine ali ga prikazujemo zbog uporedivosti podataka.

Stanje potraživanja proistekla iz transakcija sa matičnim, zavisnim i povezanim pravnim licima prikazana su u narednoj tabeli:

Dugoročni finansijski plasmani od povezanih pravnih lica	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Vetrinarska ambulanta Drugi oktobar -Vršac DOO	1,850	0
UKUPNO	1,850	0

Potraživanja od povezanih pravnih lica-kmata na pozajmljena sredstva	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Vetrinarska ambulanta Drugi oktobar -Vršac DOO	7	0
UKUPNO	7	0

Prihodi i rashodi nastali u transakcijama sa matičnim, zavisnim i povezanim licima u posmatranom periodu predstavljeni su narednom tabelom:

Povezana pravna lica	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga povezanim licima -Angrokom DOO	0	724
Prihodi od prodaje proizvoda , usluga i kamata sa povez. licima - Veter.ambulanta Drugi oktobar Vršac DOO	7	0
Neto prihodi/rashodi	7	724

39. Vanbilansna aktiva i pasiva

Struktura vanbilansne aktive i pasive data je u tabeli u nastavku.

Struktura vanbilansne aktive i pasive	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Data jemstva i garancije		0
Date hipoteke i druga prava		0
Primljena jemstva i garancije		0
Primljene hipoteke i druga prava		0
Ostala vanbilansna aktiva/pasiva	1,901,169	1,901,726
UKUPNO	1,901,169	1,901,726

Ostala vanbilansna aktiva/pasiva ima sledeu strukturu:

Struktura ostale vanbilansne aktive/pasive	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Parking karte	520	813
Imovina kod drugih subjekata	1,900,649	1,900,913
UKUPNO	1,901,169	1,901,726

Imovina kod drugih subjekata odnosi se na:

Struktura imovine kod drugih subjekata	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Objekti - vodovod i kanalizacija	144,913	145,177
Mreže - vodovodne, kanalizacione, gasne	1,753,797	1,753,797
Oprema - MRS	1,939	1,939
UKUPNO	1,900,649	1,900,913

Na dan 31.12.2019. godine preduzeća RSM Advisory DOO izvršilo je procenu fer vrednosti zemljišta i građevinskih objekata koje Društvo evidentira na vanbilansnim pozicijama – imovina kod drugih subjekata Grad Vršac.

40. Upravljanje finansijskim rizicima.

Javno komunalno preduzeće Drugi oktobar Vršac kao svako drugo preduzeće, u svojim poslovnim aktivnostima permanentno je vezano za neizvesnost i rizik.

Upravljanje rizicima predstavlja neophodnu tehniku bez koje bi funkcionisanje Preduzeća bilo znatno otežano. To je posebna poslovna funkcija čiji je zadatak da prepozna, oceni, upravlja i kontroliše rizike poslovanja, tj. sistemski upravlja rizicima kojima je izloženo poslovanje. U tom smislu, proces upravljanja rizicima podrazumeva određivanje sopstvenih kapaciteta za nošenje rizika, kao i razumevanje opasnosti koje se prilikom suočavanja sa rizicima javljaju. Aktivnosti koje upravljanje rizicima obuhvata doprinose poboljšanju kontrolisanja rizika i optimizaciji raspoređivanja sredstava.

Najznačajnija aktivnost koju JKP Drugi oktobar Vršac sprovodi u cilju upravljanja rizicima je proces uspostavljanja sistema Finansijskog upravljanja i kontrolom. Finansijsko upravljanje i kontrola je sveobuhvatan sistem internih kontrola koji uspostavlja i za koji je odgovoran Direktor javnog preduzeća, ali i svi zaposleni.

Finansijsko upravljanje i kontrola obuhvata sledeće elemente:

- Kontrolno okruženje
- Upravljanje rizicima
- Kontrolne aktivnosti
- Informisanje i komunikacija
- Praćenje i procena sistema

Odgovarajuće upravljanje rizicima od ključnog je značaja za uspešnost poslovanja Preduzeća. To je proces koji ima za cilj da zaštiti imovinu i dobitak Preduzeća, obuhvatajući aktivnosti usmeravanja pronalaženja najboljeg načina upravljanja omogućavajući na taj način stabilnost, razvoj i ostvarenje ciljeva poslovanja.

Finansijski rizici sa kojima se preduzeće suočava u svom poslovanju i na koje usmerava posebnu pažnju u smislu kontrolisanja i upravljanja su sledeće: tržišni rizik, rizik likvidnosti, kreditni rizik, rizik kapitala i rizik novčanog toka.

Kategorije finansijskih instrumenata prikazane su u sledećoj tabeli:

Finansijski instrumenti	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Finansijska sredstva	659.836	545.849
Finansijske obaveze	1.165.965	1.050.261
Neto pozicija	-506.129	-504.412

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik od promena u tržišnim cenama kao što su: devizni kursevi, kamatne stope, i cene instrumenata kapitala. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je kontrola izloženosti tržišnom riziku u okviru prihvatljivih parametara uz ostvarenje optimalnog prinosa.

Preduzeće je izloženo riziku promene kursa stranih valuta koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama u prvom redu sa EUR. Rizik proističe iz budućih trgovinskih transakcija, priznatih sredstava i obaveza.

Preduzeće ima obaveze u stranim valutama i rukovodstvo Preduzeća preduzima mere da maksimizira usklađenost dinarskih priliva i odliva u stranoj valuti radi zaštite od promena deviznih kurseva. S druge strane Preduzeće još ne koristi zaštitu transakcija od deviznog rizika (hedžing), s obzirom na postojeću regulativu i nedovoljno razvijeno finansijsko tržište.

Preduzeće nije izloženo riziku od promena cena vlasničkih hartija od vrednosti s obzirom da nema ulaganja klasifikovanih u bilansu stanja kao raspoloživa za prodaju i kojima se trguje, čiji se efekti promena u fer vrednosti iskazuju u bilansu uspeha.

Rizik od promene fer vrednosti kamatnih stopa proističe prvenstveno iz obaveza po osnovu primljenih dugoročnih kredita od banaka. Krediti primljeni po promenljivim kamatnim stopama izlažu preduzeće katnom riziku tokova gotovine.

Krediti primljeni po fiksnim kamatnim stopama izlažu preduzeće riziku promene fer vrednosti kamatnih stopa. Najveći deo obaveza po kreditima odnosi se na kredit KFW Bank Berlin, koji ima fiksnu kamatnu stopu izraženu u EUR i iznosi 6,17% na godišnjem nivou.

Preduzeće vrši analizu izloženosti riziku od promene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi uzimajući u obzir alternativne izvore finansiranja i refinansiranja pre svega dugoročne obaveze budući da one predstavljaju najznačajniju kamatonosnu poziciju.

Izloženost promeni kurseva stranih valuta predstavljena je narednom tabelom:

2023. godina				u RSD 000
Rizik izloženosti promeni kurseva stranih valuta	EUR	USD	CHF	Ukupno
Finansijska sredstva				
Devizni račun Banka Intesa	2.202,94			258
Ukupno:	2.202,94			258
Finansijske obaveze				
Kredit KFW banka	1.913.483,56			224.210
Kredit Banka Intesa 58-420-8500847.0	1.174.448,77			137.615
Ukupno:	3.087.932,33			361.825
Neto devizna pozicija	-3.085.729,39	0	0	-361.567
2022. godina				u RSD 000
Rizik izloženosti promeni kurseva stranih valuta	EUR	USD	CHF	Ukupno
Finansijska sredstva				
Devizni račun Banka Intesa	219,45			26
Ukupno:	219,45			26
Finansijske obaveze				
Kredit KFW banka	1.913.483,56			224.494
Kredit Banka Intesa 58-420-8500847.0	1.815.057,19			212.947
Ukupno:	3.728.540,75			437.441
Neto devizna pozicija	-3.728.321,30	0	0	-437.415

Izloženost promeni kamatnih stopa predstavljena je narednom tabelom:

Rizik od izloženosti promena kamatnih stopa	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
Finansijska sredstva		
Nekamatonsna	587.254	495.450
Fiksna kamatna stopa		
Varijabilna kamatna stopa	72.582	50.399
Ukupno:	659.836	545.849
Finansijske obaveze		
Nekamatonsne	478.046	429.990
Fiksna kamatna stopa	431.407	407.324
Varijabilna kamatna stopa	256.512	212.947
Ukupno:	1.165.965	1.050.261

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti ili likvidnosni rizik predstavlja rizik da preduzeće ne poseduje dovoljno likvidnih sredstava za izmirivanje dospelih obaveza ili da dođe do neočekivanih odliva likvidnih sredstava. Preduzeće ima adekvatnu likvidnost ako uspeva da izmiri svoje kratkoročne obaveze prema redosledu njihovog dospeća na naplatu, a da pri tom ne ugrozi svoje dalje poslovanje. Dakle, pod optimalnom likvidnošću se smatra mera platežne sposobnosti koja dozvoljava da se ispune sve platežne obaveze koje će se sa sigurnošću pojaviti i koja pored toga sadrži rezerve za određene potencijalne obaveze koje se mogu uz adekvatnu preciznost proceniti. U rezerve sredstava plaćanja ubrajaju se i neiskorišćene kreditne linije kod poslovnih banaka kao i svaka druga mogućnost za prikupljanje sredstava plaćanja u tom roku.

Preduzeće upravlja rizikom likvidnosti održavajući odgovarajuće novčane rezerve kontinuiranim praćenjem planiranog i stvarnog novčanog toka, kao i održavanjem adekvatnog odnosa dospeća finansijskih sredstava i obaveza.

Eventualni višak gotovine iz poslovnih aktivnosti iznad salda zahtevanih obrtnih sredstava Preduzeće ulaže u kamatonosne tekuće račune, oročene depozite ili hartije od vrednosti za trgovanje, birajući instrumente sa odgovarajućim dospećem ili sa optimalnom likvidnošću.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća na dan 31.12.2023. godine					
U hiljadama RSD	Do	3 meseca	1 do 5	Preko	Ukupno
	3 meseca	do 1 godine	godine	5 godina	
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	36,032	0	0	0	36,032
Potraživanja	138,845	125,800	99,253	0	363,898
Kratkoročni finansijski plasmani	0	0	0	0	0
Dugoročni finansijski plasmani	0	0	1,851	0	1,851
Ostala potraživanja	0	28,987	0	0	28,987
Kratkoročna vremenska razgraničenja	229,068	0	0	0	229,068
Ukupno	403,945	154,787	101,104	0	659,836
Kratkoročne finansijske obaveze	163,993	472,955	0	0	636,948
Obaveze iz poslovanja		451,099	0	0	451,099
Dugoročne obaveze	0	0	70,453	0	70,453
Ostale obaveze	113,778	0	0	0	113,778
Ukupno	277,771	924,054	70,453	0	1,272,278
Ročna neusklađenost					
na dan 31. decembar 2023.	126.174	(769.267)	30.651	0	(506.106)

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća na dan 31.12.2022. godine					
	Do	3 meseca	1 do 5	Preko	
U hiljadama RSD	3 meseca	do 1 godine	godine	5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	62,925	0	0	0	62,925
Potraživanja	108,239	98,062	77,382	0	283,683
Kratkoročni finansijski plasmani	0	0	0	0	0
Dugoročni finansijski plasmani	0	0	225	0	225
Ostala potraživanja	0	31,318	0	0	31,318
Kratkoročna vremenska razgraničenja	167,698	0	0	0	167,698
Ukupno	338,862	129,380	77,607	0	545,849
Kratkoročne finansijske obaveze	44,903	368,354	0	0	413,257
Obaveze iz poslovanja		331,654	0	0	331,654
Dugoročne obaveze	0	0	204,014	0	204,014
Ostale obaveze	101,336	0	0	0	101,336
Ukupno	146,239	700,008	204,014	0	1,050,261
Ročna neusklađenost					
na dan 31. decembar 2022.	192.623	(570.628)	(126,407)	0	(504.412)

Kreditni rizik

Preduzeće je izloženo kreditnom riziku koji predstavlja rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Preduzeću izmire u potpunosti i na vreme, što bi imalo za rezultat finansijski gubitak Preduzeća. Kreditni rizik se vezuje za gotovinu i gotovinske ekvivalente, depozite u bankama i finansijskim institucijama, dugoročne i kratkoročne finansijske plasmane, potraživanja i date garancije i jemstva trećim licima. U Republici Srbiji ne postoje specijalizovane rejting agencije koje vrše nezavisnu klasifikaciju i rangiranje privrednih društava. Usled toga, Preduzeće je prinuđeno da koristi ostale javno dostupne finansijske informacije (npr. podatke o bonitetu koje pruža Agencija za privredne registre) i interne istorijske podatke o saradnji sa određenim poslovnim partnerom u cilju određivanja njegovog boniteta.

Preduzeće nema značajniju koncentraciju kreditnog rizika, jer se njegova potraživanja i plasmani odnose na veliki broj međusobno nepovezanih lica sa pojedinačno malim iznosima dugovanja.

Rizik novčanog toka

Rizik novčanog toka je rizik da se iz novčanih priliva neće obezbediti potrebna sredstva za izmirenje dospelih obaveza. Rizik novčanog toka se umanjuje tako što se vrši usklađivanje ročne i valutne usaglašenosti obaveza i potraživanja, vrši se procena uticaja značajnih izdataka na likvidnost i adekvatna procena priliva.

41. Upravljanje rizikom kapitala

Preduzeće se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Preduzeće zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala, a vlasnicima dogovarajući prinos.

Preduzeće prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Preduzeća i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan bilansa stanja, stepen zaduženosti Društva bio je kao što sledi:

Stepen zaduženosti	u 000 dinara	
	31.12.2023.	31.12.2022.
1. Dugoročna rezervisanja	129.580	118.168
2. Dugoročne obaveze	70.453	204.014
3. Kratkoročne obaveze	1.139.314	878.534
4. Ukupne obaveze (1+2+3)	1.339.347	1.200.716
5. Ukupna imovina	4.142.721	4.131.701
6. Stepen zaduženosti (4/5)	32,33%	29,06%

42. Poreski rizici

Poreski propisi Republike Srbije se često različito tumače i često se menjaju. Tumačenja važećih poreskih propisa od strane poreskih vlasti na ime nekih transakcija i aktivnosti u Preduzeću mogu se razlikovati od tumačenja odgovornog osoblja u Preduzeću. Usled toga neke transakcije mogu biti osporene od strane poreskih vlasti tako da Preduzeću može biti određen dodatni iznos poreza i kamata koji može biti i materijalno značajan. Period zastarelosti poreske obaveze je pet godina to jest poreski organ ima pravo da odredi plaćanja neizmirenih obaveza u roku od pet godina od kada je obaveza nastala.

43. Rizici po osnovu sudskih sporova

Sudski sporovi u kojima je Preduzeće tužilac:

R.b	Tuženi	Sud	Broj predmeta suda	Predmet spora	Ukupna vrednost spora (glavna i sporedna potraživanja)	Faza postupka	Punomoćnik	Procena ishoda
1	COCOS Computers Beograd	Privredni sud u Beogradu	Π.2711/19	sticanje bez osnova	14,626,740.60	dokazni postupak	Advokat Saša Jurić iz Beograda	neizvesno
2	Pavlov Ljiljana	Osnovni sud u Vršcu	7.Π.568/19	dug	69,354.00	presuda na osnovu priznanja	Alen Delkić	delimičan uspeh u sporu
3	Pavlov Ljiljana	Osnovni sud u Vršcu	7.Π.870/19 Π.37/21	dug	261,955.57	prekid postupka zbog smrti	Alen Delkić	delimičan uspeh u sporu
4	Pavlov Ljiljana	Osnovni sud u Vršcu	Π.414/2021	dug	29,715.66	prekid postupka zbog smrti	Alen Delkić	uspeh u celosti
5	Babić Bosiljka	Osnovni sud u Vršcu	Π.509/2021	dug	368,133.94	prekid postupka zbog smrti	Alen Delkić	delimičan uspeh u sporu
6	Bakić Živomir	Osnovni sud u Vršcu	5.Π.1365/21	dug	124,755.64	dokazni postupak	Alen Delkić	delimičan uspeh u sporu
7	Pavlov Ljiljana	Osnovni sud u Vršcu	Π. 1433/21	dug	49,740.01	prekid postupka zbog smrti	Alen Delkić	delimičan uspeh u sporu
8	Tamara Miljuš	Prvi osnovni sud u Beogradu	Π.11372/22	dug	7,300.52	ožalben	Alen Delkić	neizvesno
9	KLAUSMONT DOO VRŠAC	Privredni sud u Pančevu	1.Π.115/2023	dug	629,241.12	dokazni postupak	Alen Delkić	uspeh u celosti
10	Aleksandra Veljković	Osnovni sud u Vršcu	4.Π.693/2023	dug	272,545.00	dokazni postupak	Dušica Panić	delimičan uspeh u sporu

Sudski sporovi u kojima je Preduzeće tužena strana:

R.b	Tužilac	Tuženi	Sud	Broj predmeta suda	Predmet spora	Ukupna vrednost spora (glavna i sporedna potraživanja)	Faza postupka	Punomoćnik	Procena ishoda	Status
1	Elgas Energy Trading	JKP DRUGI-OKTOBAR VRŠAC	Privredni sud u Pančevu	1.II.226/17	dug	24,960,819.69	uložena revizija tuženog	Advokat Saša Levnjajić iz Pančeva	neizvesno	Aktivan
2	Dokić Vladimir	JKP DRUGI-OKTOBAR VRŠAC	Osnovni sud u Vršcu	2.II.1.105/18; 2.II.1.85/20	poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu	180,000.00	ožalben - subjektivno preinačenje, DOO Helvecija označena kao tuženi	Alen Delkić	uspeh u celosti	Aktivan
3	SATEN DOO VRŠAC U LIKVIDACIJI	JKP DRUGI-OKTOBAR VRŠAC	Privredni sud u Pančevu	II.48/2021	naknada štete	2,077,953.27	ožalben	Alen Delkić	neizvesno	Aktivan
4	Tokin Jasmina	GRAD VRŠAC I JKP DRUGI-OKTOBAR VRŠAC	Osnovni sud u Vršcu	II.314/21	naknada štete	250,000.00	ožalben	Alen Delkić	uspeh u celosti	Aktivan
5	Stevan Tatalović	JKP DRUGI-OKTOBAR VRŠAC	Osnovni sud u Vršcu	4.II.1.18/22	poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu	150,000.00	ožalben	Alen Delkić	neizvesno	Aktivan
6	Zorica Živojinović	JKP DRUGI-OKTOBAR VRŠAC	Osnovni sud u Vršcu	4.III.149/22	poništaj rešenja o otkazu ugovora o radu i naknada štete	1,504,015.08	revizija	Alen Delkić	neizvesno	Aktivan
7	ALVEST MONT S.R.O.	JKP DRUGI-OKTOBAR VRŠAC	Privredni sud u Vršcu	4.II.32/23	dug	175,167,512.87	dokazni postupak	Advokat Saša Jurić iz Beograda	neizvesno	Aktivan
8	ALVEST MONT S.R.O.	JKP DRUGI-OKTOBAR VRŠAC	Privredni sud u Vršcu	4.II.32/23	dug	181,835,109.89	dokazni postupak	Advokat Saša Jurić iz Beograda	neizvesno	Aktivan
9	Nataša Biočanin	JKP DRUGI-OKTOBAR VRŠAC	Osnovni sud u Vršcu	III.138/2023	poništaj aneksa ugovora o radu	150,000.00	dokazni postupak	Advokat Saša Jurić iz Beograda	neizvesno	Aktivan

44. Događaji posle datuma bilansa stanja

Od dana bilansiranja do dana predaje finansijskih izveštaja za 2023. godinu nije bilo značajnijih događaja koji bi uticali na realnost i verodostojnost podataka iskazanih u finansijskim izveštajima Preduzeća za 2023.godinu

45. Potencijalne obaveze

Potencijalne obaveze Preduzeća su obaveze za koja su izvršena rezervisanje za naknade i druge beneficije zaposlenih i detaljno su prikazane u napomeni broj 21.

Kolektivnim ugovorom Preduzeća regulisano je da zaposleni imaju pravo na jubilarnu nagradu na ukupno vreme provedeno u radnom odnosu kod poslodavca, za 10 godina 0,5 prosečne zarade u preduzeću, za 15 godina 0,625 prosečne zarade u preduzeću, za 20 godina 0,75 prosečne zarade preduzeća, 25 godina 0,875 prosečne zarade preduzeća, za 30 godina 1,1 prosečna zarade preduzeća i za 40 godina 1,1 prosečne zarade.

Takodje je, Zakonom o radu i Kolektivnim ugovorom Preduzeća regulisano pravo na otpremninu pri prestanku radnog odnosa radi korišćenja prava na penziju ili pri prestanka radnog odnosa po sili zakona.

Potencijalne obaveze Preduzeća mogu proisteći po osnovu sudskih sporova u kojima je Preduzeće bilo tužena strana. Na ime tih obezbeva formirana su rezervisana koja su detaljno opisana u napomeni broj 28 i 43, a utvrđena su u najboljoj proceni rukovodstva u pogledu izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire

46. Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni prema načelu nastanka poslovnog događaja (načelo uzročnosti) i načelu stalnosti poslovanja.

Prema načelu nastanka poslovnog događaja učinci poslovnih promena i drugih događaja se priznaju u momentu nastanka, a ne u momentu kada se gotovina ili njen ekvivalent primi, odnosno isplati.

Finansijski izveštaji sastavljeni u načelu nastanka poslovnog događaja (osim Izveštaja o tokovima gotovine) pružaju informaciju ne samo o poslovnim promenama iz prethodnog perioda , koji uključuju isplatu i prijem gotovine, već takođe i o obavezama za isplatu gotovine u budućem periodu i o resursima koji predstavljaju gotovinu koja će biti primljena u budućem periodu.

Finansijski izveštaji su sastavljeni pod pretpostavkom da će Društvo da postoji u neograničenom vremenskom periodu, odnosno, da će da nastavi sa poslovanjem i u doglednoj budućnosti.

Društvo je osnovano radi trajnog obavljanja delatnosti na neodređeno vreme za koje je i registrovano , a jasno je vidljiv kontinuitet u radu društva od osnivanja do dana bilansa, kao i nastavak delatnosti u budućnosti.

Na bazi prethodno navedenog finansijski izveštaji su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, koji podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u neograničenom periodu u predvidljivoj budućnosti.

U Vršcu, 14.06.2024. god.

Zakonski zastupnik

Miloš Salapura

v.d. direktora